

HANDELINGEN
VAN HET
GENOOTSCHAP VOOR GESCHIEDENIS
GESTICHT ONDER DE BENAMING
SOCIÉTÉ D'ÉMULATION
TE BRUGGE

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT
VOOR DE STUDIE
VAN GESCHIEDENIS EN OUDHEDEN
VAN VLAANDEREN

Deel C van de verzameling

JAAR 1963
aflevering 4

Uitgegeven met steun van de Regering
de Provincie en de stad Brugge

BRUGGE
1965

GENOOTSCHAP VOOR GESCHIEDENIS " SOCIÉTÉ D'ÉMULATION "

Secretariaat : Koningin Elisabethlaan 63, Brugge.

Redactie : St-Gilliskerkstraat 10, Brugge.

Postcheckrekening : Société d'Emulation Brugge, nr 107939.

Abonnement op de „ Handelingen ” : 150 fr. per jaar

INHOUD

A. Schouteet & E. I. Strubbe, Analytische inhoud
en registers op de Handelingen van ons Ge-
nootschap, 1940-1963.

A. Catalogus van de afzonderlijke uitgaven ...	394
B. Analytische inhoud	395-427
C. Boekbesprekingen	428-435
D. Index op de Medewerkers	436-438
E. Index op de persoonsnamen	439-443
F. Index op de plaatsnamen	444-447
G. Systematische index	447-452
Ledenlijst	453-457
Algemene inhoud	458-459

Analytische inhoud en registers op
de Handelingen van ons Genootschap
1940 - 1963

door

A. SCHOUTEET en E. I. STRUBBE

Hiermede wordt de analytische inhoud en de registers op de „Handelingen” alsmede de opgave van de afzonderlijke uitgaven van ons Genootschap, naar het plan en de methoden van „Honderd jaar geschiedschrijving in West-Vlaanderen (1839-1939)” voortgezet tot en met het hiermede voltooide deel 100 van de „Handelingen”. Behandeld zijn dus de „Handelingen” van deel LXXXIII tot C en de afzonderlijke publicatiën van 1939-1963.

Het samenvattende overzicht van de geschiedschrijving werd hier echter achterwege gelaten, daar de betrokken periode te kort is en de behandeling ervan voorbarig mag geacht worden. Voor het overige werden de richtlijnen, die in „Honderd jaar geschiedschrijving” hun doelmatigheid hebben bewezen, stipt nagevolgd.

A. CATALOGUS VAN DE AFZONDERLIJKE UITGAVEN
VAN HET GENOOTSCHAP

1. A. Schouteet & E. I. Strubbe, *Honderd jaar geschiedschrijving in West-Vlaanderen (1839-1939). Analytische inhoud en registers van de Handelingen van het Genootschap voor Geschiedenis „Société d'Emulation” te Brugge*. Brugge, 1950, in 8°, 335 blz.
2. A. Schouteet, *Ghedinckboeck van M. F. Allaert. Brugse kroniek over 1737-1787 in modern Nederlands overgezet en van een inleiding voorzien*. Brugge, 1953, in 8°, 70 blz.
3. L. Devliegher, *De opkomst van de kerkelijke Gotische bouwkunst in West-Vlaanderen gedurende de XIIIe eeuw*. Brugge, 1955-1957, 2 dln., in 8°, 171 + 121 blz. — Overdruk uit „Bulletin van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen”, dl. V (1954), blz. 177-345, en dl. VII (1956), blz. 7-121.
4. A. Schouteet, *Gedenkwaardige aenteekeningen van Jan Karel Verbrugge. Brugse kroniek over 1765-1825*. Brugge, 1958, in 8°, 147 blz.
5. A. Schouteet, *Een beschrijving van de Bogardenschool te Brugge omstreeks 1555 door Zeger van Male. Naar het oorspronkelijke handschrift uitgegeven voorzien van een inleiding en een alfabetisch register*. Brugge, 1960, in 8°, 255 blz.
6. J. Delbaere-Dumoulin, *Oorlogsdagboek van Rumbek in 1914-1918 door L. Slosse*. Brugge, 1962, in 8°, VI-228 blz.
7. H. Janse & L. Devliegher, *Middeleeuwse bekappingen in het vroegere graafschap Vlaanderen*. Brugge, 1963, in 8°, 85 blz. — Overdruk uit „Bulletin van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen”, dl. XIII (1962), blz. 299-380.

De voorgaande publicatiën werden uitgegeven in de volgende reeksen:

Bronnen en bijdragen tot de Vlaamse geschiedvorsing: nrs. 2, 4.

Bijdragen tot de geschiedenis van West-Vlaanderen: nr. 6.

Brugse geschiedbronnen: nr. 5.

Zonder vermelding van reeks verschenen: nrs. 1, 3, 7.

B. ANALYTISCHE INHOUD VAN DE HANDELINGEN
VAN HET GENOOTSCHAP.

LXXXIII (1940-1946)

1. A. Schouteet, *Documenten betreffende de Brugsche drukkers uit de 16e eeuw. I. Quirinus van Belle*, blz. 5-47.
Bio-bibliografie. Met uitgave van 25 documenten.
2. Ch. Gillès de Pélichy, *Lettres du prince de Broglie, évêque de Gand, au baron Jean de Pélichy et à Mr. Joseph van Huerne (1816-1821)*, blz. 48-111.
Uitgave van 24 brieven, ingeleid met biografische notities over bisschop de Broglie, baron Jean de Pélichy, Joseph van Huerne, kanunnik le Sure en kanunnik Boussem.
3. M. Cafmeyer, *Het kasteel van Male*, blz. 112-132.
Geschiedenis, vooral bouwgeschiedenis, van begin tot heden.
4. H. J. J. Scholtens, *Het Kartuizerklooster „Dal van graciën” buiten Brugge*, blz. 133-201.
Geschiedenis van dit klooster te Sint-Kruis met een overzicht van hetgeen bekend is omtrent de monniken, die het klooster achtereenvolgens hebben bestuurd.
5. A. Koch, *De titel „Tribunus” van den burggraaf van Kortrijk in de 12e eeuw*, blz. 202-208.
6. A. Schouteet, *De eenige richting als wegreglement in 1627*, blz. 208-210.
Betreft Brugge.
7. Kroniek :
In memoriam : Mgr. C. Callewaert. — Prof. dr. H. E. de Sager. — Dr. P. Allossery (blz. 211-231).

LXXXIV (1947)

1. R. Degryse, *Oude en nieuwe havens van het IJzerbekken in de middeleeuwen*, blz. 5-40.
I. De oude havens van het IJzerbekken, Ieper en Diksmuide. — II. De nieuwe IJzerhaven Nieuwpoort. — III. Nieuwpoort, voorhaven van het IJzerbekken. — Bijlage: akkoord gesloten op 24 juni 1336 tussen Nieuwpoort en Ieper.
2. N. Huyghebaert, O.S.B., *Le sacramentaire de l'abbé Manassès de Bergues-Saint-Winoc*, blz. 41-51.

Beschrijving en identificatie: vroeger bekend als „sacramentaire d'une abbaye liègeoise à l'usage de Saint-Bertin. XIe siècle”, hier geïdentificeerd als „sacramentaire de l'abbé Manassès de Bergues-Saint-Winoc (1078-1081)”.

3. E. Dekkers, O.S.B., *Sint Arnoud en Robrecht de Fries te Rijsel*, blz. 52-70.

De samenkomst zou in 1083 plaats gehad hebben. S. Arnoud trad daarbij op als gezant van de Paus om de geschillen in verband met de opstand tegen de graaf te Terwaan te regelen.

4. J. De Smet, *De repressie te Brugge na de slag bij Westrozebeke, 1 december 1382 - 31 augustus 1384. Bijdrage tot de kennis van de sociale en economische toestand van de Brugse bevolking*, blz. 71-118.

Verbeurdverklaringen; hun reden; verbeurdverklarde goederen: huizen, ambachtsgerief, zilverwerk en wapens; geldelijke toestand van de opstandelingen, hun woonplaatsen en hun politieke rol. Met glossarium.

5. M. Luwel, *Joannes Petrus van Male als historicus*, blz. 119-144.

Betekenis, werkwijze en bronnen van J.P. Van Male (Brugge 1681 — Vladslo 1735) als historicus.

6. A. Schouteet, *Documenten betreffende de Brugsche drukkers uit de 16e eeuw. II. Erasmus vander Eecke. III. Jan van Genuwe*, blz. 145-188.

Vervolg van LXXXIII, 1. — Bio-bibliografie. Met uitgave van 29 documenten.

7. Kroniek:

In memoriam: A. Visart de Bocarmé. — Dr. J. de Hullu. — F. Funck-Brentano (blz. 191-199).

LXXXV (1948)

1. M. English, *Het hospitaal te Oostende*, blz. 5-58.

Voorgeschiedenis van deze instelling: I. 't Oud Gasthuis, Grauwzusters-Zwartzusters. — II. Godshuis de Drie Koningen (St. Elisabeth). — Hospitaal Reyngoet (O.L. Vrouwospitaal).

2. F. W. N. Hugenholtz, *Twee oorkonden over oude betrekkingen tussen Brugge en Utrecht*, blz. 59-69.

Authenticiteit en betekenis van twee oorkonden: de ene van 1116 uitgaande van het S. Maartens-

kapittel te Utrecht; de andere van 1122 uitgaande van bisschop Lambertus van Doornik.

3. R. Degryse, *'s Graven domein te Nieuwpoort*, blz. 70-111.
Stichting, uitbreiding en beheer van het grafelijke domein te Nieuwpoort en omgeving. Met kaart van de IJzermonding 1200-1250. In bijlage: tekst van 4 documenten van 1241, 1274, 1290 en ca. 1295.
4. J. De Smet, *De Brugse Wiic-namen*, blz. 112-117.
Situatie en betekenis van deze plaatsnamen.
5. A. Schouteet, *Documenten betreffende de Brugsche drukkers uit de 16e eeuw. IV. Hubrecht de Croock*, blz. 118-164.
Vervolg van LXXXIV, 6. — Bio-bibliografie. Met uitgave van 30 documenten.
6. A. Schouteet, *Herkomst van hs. 449 van de Brugse stadsbibliotheek (Grafchriften-verzameling De Hooghe)*, blz. 164-166.
Naar een document van 1825.
7. Kroniek.
  - a. In memoriam: J. Cuvelier. — G. Espinas. — H. van Houtte. — L.M. van Werveke. — Z.E.H. E. van Cappel (blz. 175-181).
  - b. Oudheidkundige opgravingen te Sint-Kruis, blz. 182-184.

LXXXVI (1949)

1. J. De Smet, *De oude hydrografie van de stad Brugge*, blz. 5-22.
Met plan. Als bijlage: Het vijftiende eeuwse stadsplan uit het Gruuthuse-museum.
2. R. De Roover, *La communauté des marchands Lucquois à Bruges de 1377 à 1404*, blz. 23-89.
Belang, inrichting, handel van deze vreemde kolonie te Brugge.
3. Ch. Gillés de Pélichy, *Contribution à l'histoire des troubles politico-religieux des Pays-Bas au XVIe siècle. Documents tirés des archives de la famille van Huerne*, blz. 90-144.
Uitgave van 36 documenten, met inleiding.
4. A. C. F. Koch, *De ouderdom van de stad Brugge*, blz. 145-150.
Betreft de oudste vermelding van Brugge als handelsnederzetting; ze wordt aangetroffen in het

- „Liber traditionum sancti Petri Blandiniensis”,
en zou van 941 dateren.
5. A. Schouteet, *Documenten betreffende de Brugse drukkers uit de 16e eeuw. V. Pieter de Clerck*, blz. 151-214.
Vervolg van LXXXV, 5. — Bio-bibliografie. Met uitgave van 44 documenten.
6. *Kroniek*.
- In memoriam : J. Viérin (blz. 219).
  - Propos sur l'exposition Gérard David et son catalogue, blz. 219-224.
  - In ons Genootschap : Dom N. Huyghebaert nieuw bestuurslid, blz. 224.
  - Ledenlijst, blz. 225-230.

LXXXVII (1950)

- E. I. Strubbe & A. Schouteet, *Het zoending te Brugge na 1542*, blz. 5-92.
Uitgave van alle akten in verband met zoendingen na 1540, die op het Brugse stadsarchief voorhanden zijn. Met inleiding.
- C. Wyffels, *Twee oude Vlaamse ambachtskeuren : de vleeshouwers van Brugge (2 december 1302) en de smeden van Damme (eerste helft 1303)*, blz. 93-109.
Betekenis voor de Vlaamse ambachtsgeschiedenis. Met integrale uitgave.
- F. L. Ganshof, *Trois mandements perdus du roi de France Louis VI intéressant la Flandre*, blz. 117-133.
Studie over het mandement als diplomatieke akte.
- M. Cafmeyer, *Het grafelijk domein van Male*, blz. 134-154.
Beschrijving, beheer.
- Th. van de Walle de Ghelcke, *Le présumé portrait de Jacques Cnoop le jeune, orfèvre brugeois*, blz. 155-162.
Het paneel uit het „Kunsthistorisches Museum” te Wenen, bekend als „Portret van een goudsmid”, zou juister betiteld zijn met „Vermoedelijk portret van de Brugse goudsmid Jacob Cnoop de jonge”.
- J. F. Verbruggen, *De organisatie van de militie te Brugge in de XIVe eeuw*, blz. 163-170.

7. A. Viaene, *Pater Donche te Kortrijk (1807-1809)*, blz. 171-181.
8. E. I. Strubbe, *De Clarissenabdij te Langemark (1255-1259)*, blz. 182-188.
9. Kroniek.
  - a. In memoriam : J. Viérin. — H. Coppieters Stochove. — Baron P. Verhaegen (blz. 114-116).
  - b. In ons Genootschap : Dr. J. De Smet, nieuw bestuurslid. — Baron Ch. Gillès de Pélichy, ondervoorzitter verkozen. — Nieuwe afzonderlijke uitgave, blz. 193.
  - c. Romeinse munten te Werken, blz. 193.
  - d. Ledenlijst, blz. 194-199.

LXXXVIII (1951)

1. J. Noterdaeme, *Jacob van Maerlant, klerk van de heren van Roden te Snellegem*, blz. 5-25.
Herkomst, betrekkingen, ambten, chronologie van zijn werken.
2. J. Marechal, *Le départ de Bruges des marchands étrangers (XVe et XVIe siècles)*, blz. 26-74.
In bijlage : tekst van 10 documenten.
3. A. Viaene, *Flansburg. Een conjectuur uit 1538 van Jacob de Meyere*, blz. 74-81.
Flansburg als primitieve benaming van Oudenburg.
4. A. Schouteet, *De zestiende eeuwse schilder Arnoud de Keystere*, blz. 81-84.
Schilder van Brugge, die zich omstreeks 1556 te Groningen is gaan vestigen.
5. J. De Cuyper, *De abdij van de Duinen en Engeland gedurende de XIIIe, XIIIe en XIVE eeuw*, blz. 97-115.
Relaties tussen de abdij van de Duinen en Engeland.
6. R. Degryse, *De Vlaamse haringvisserij in de XVe eeuw*, blz. 116-133.
I. De vestiging van het kaakharingbedrijf (1393-1445). — II. De opkomst van Oostende (1445-1480). — III. De rivaliteit onder de Vlaamse visserijhavens (1481-1490).
7. M. English, *Het hospitaal te Damme. Addenda et corrigenda*, blz. 134-142.
Aanvullingen en verbeteringen op J. Opedrincq,

- Sint-Janshospitaal te Damme. Geschiedkundige aantekeningen.* Tielt, 1951.
8. Th. Luykx, *De lijst der Brugse baljuws gedurende de dertiende eeuw*, blz. 142-149.
Correcties en aanvullingen op H. Nowé, *Les baillis comtaux de Flandre des origines à la fin du XIVe siècle*, Brussel, 1929.
  9. Kroniek :
    - a. In memoriam : O. Fiers. — F. van Isacker. — G. van Steene (blz. 89-90. — A. Roersch. — Z.E.H. J. Busschaert. — H. Adriaen (blz. 158-159).
    - b. In ons Genootschap : Z.E.H. J. De Cuyper en dr. J. Marchal, nieuwe bestuursleden, blz. 90.
    - c. Feestalbum Mich. English, blz. 90.
    - d. Geschiedenis in West-Vlaanderen : A. van de Velde. — Het S. Jansgasthuis te Damme (blz. 91). — Historische Kring van West-Vlaanderen. — Onze Parochiebladen. — Prijsvragen. — Nederlandse kloostergeschiedenis (blz. 159-160).
    - e. Oudheidkunde en kunstgeschiedenis in West-Vlaanderen : Oudheidkundige ontdekkingen (Brugge, Kortrijk, Oostende, Wervik, Zeebrugge, de abdij van Duinen te Koksijde) (blz. 91-93), Ruien, Gent, Rekkem, de abdij van Duinen te Koksijde, Oostende, Wervik, Oedelem, Brugge (blz. 160-162). — De herstelling van Gerard Davids Transfiguratie te Brugge. — De herstellde schandpaal te Male. — Inventaris van de monumenten en kunstwerken van Brugge en omliggende (blz. 93-96). — De Vlaamse Primitieven op de tentoonstelling „Fiammingho e Italia” te Brugge. — Muziekgeschiedenis : orgelbouwers (blz. 162-171).
  10. Boekenschouw, blz. 172-198.
  11. Ledenlijst, blz. 200.

LXXXIX (1952)

1. A. Viaene, *Jacob de Meyere. Een herdenking*, blz. 5-13.
Ter gelegenheid van het vierde eeuwfeest van J. de Meyere, de vader van de Vlaamse geschiedschrijving, overleden te Brugge op 5 febr. 1552.
2. J. F. Verbruggen, *De getalsterkte van de Brugse militia in 1292 en 1302 volgens F. de Vigne*, blz. 14-23.
Correcties op de Vigne en andere auteurs.

3. J. De Smet, *De weerslag van de Franse Omwenteling van 1848 in West-Vlaanderen*, blz. 24-38.
In bijlage: Uit Frankrijk vertrokken Westvlamingen tussen 24 febr. en 21 april 1848.
4. A. Deschrevel, *De kerkgewaden te Haringe. Kunstschatten uit „Coninckxdale” en het Rijke Klarenklooster te Ieper*, blz. 39-55.
17e en 18e eeuwen.
5. A. Schouteet, *Inventaris van het archief van het voormalige ambacht van de goud- en zilversmeden te Brugge*, blz. 56-67.
Bewaard op het Stadsarchief en het Rijksarchief te Brugge.
6. E. I. Strubbe, *Een episode uit het leven van Giovanni Arnolfini*, blz. 67-81.
Ongeregelde betrekkingen van Arnolfini met Christina van der Wijck.
7. N. Huyghebaert, *Une lettre de Dom Corneille Heddebault, d'Ypres (1783)*, blz. 82-87.
Brief van de laatste abt van Sint-Jansberg gericht aan Dom Grenier van de abdij van Saint-Maur.
8. P. Rogghé, *Gemeente ende Vrient. Nationale omwentelingen in de XIVe eeuw*, blz. 101-135.
„De grote omwentelingen, die na de Slag der Gulden Sporen het graafschap Vlaanderen periodisch en gedurende jaren hebben beroerd, sproten allen voort uit een geschil met de graaf wiens streven naar absolutisme en centralisatie in botsing kwam met de bestaande privileges en vrijheden en het streven naar autonomie vanwege het volk. Deze omwentelingen droegen een nationaal en anghophiel karakter.”
9. A. Schouteet, *De invoering van de Gregoriaanse kalender te Brugge*, blz. 136-145.
„Hiermede menen wij aangetoond te hebben wanneer de Gregoriaanse kalender te Brugge en omstreken werd ingevoerd en welke de oorzaken zijn geweest waarom de invoering ... in de verschillende gewesten ... van de Nederlanden op zeer verschillende tijdstippen heeft plaats gehad.”
10. J. De Smet, *Brugse Leliaards gevlucht te Sint-Omaars van 1302 tot 1305*, blz. 146-152.

Geeft in alfabetische orde de namen van de gezinshoofden met de samenstelling van hun gezin, de alleenstaanden met hun dienstpersoneel; hun fortuin in 1292 en in 1297.

11. J. Buntinx, *I. G. De Bels en zijn „Handboek voor de meetkundige-schatteer” (1743)*, blz. 152-157.

Handboek belangrijk „voor de architecten en kunsthistorici, die een nauwkeurige kennis willen opdoen van bouwwerken en bouwmethodes tijdens de XVIIe eeuw”.

12. Kroniek :

a. In memoriam : Z.E.H. A. De Meester. — C. Vanden Haute. — C. M. Pleyte (blz. 97). — Mgr. H. Lamiroy. — Z.E.P. E. de Moreau, S. J. — Mgr. J. vander Meersch. — Alb. Maene (blz. 171-172).

b. Nieuw historisch tijdschrift : Citeaux in de Nederlanden, blz. 98.

c. Geknoei met oude archiefstukken, blz. 98.

d. Geschiedenis in West-Vlaanderen : De slag der Gulden Sporen (blz. 98-99). — Feestalbum M. English. — 600e verjaring van de Guldensporenslag. — Vondst te Deventer van een onbekend handschrift over de gebeurtenissen van 1302 (blz. 172-173).

e. Oudheidkunde en kunstgeschiedenis in West-Vlaanderen : Oudheidkundige ontdekkingen : Brugge, Ieper, Koksijde, Kortrijk (blz. 99-100), Aalter, Koksijde, Stasegem bij Harelbeke (blz. 177).

XC (1953)

1. H. Van Werveke, „*Hansa*” in *Vlaanderen en aangrenzende gebieden*, blz. 5-42.

1. Stand van het onderzoek. — 2. De Vlaamse hanze van Londen. — 3. De Hanze van Sint-Omaars. — 4. Hansa te Middelburg, Mechelen en Antwerpen. — 5. De Gentse Hanze. — 6. De hanseurs van Valenciën. — 7. De Hanze der XVII steden. — 8. De Hanzegraven. — 9. Overzicht van de bereikte resultaten. — Synthetisch beeld van de hansa in Vlaanderen en aangrenzende gebieden. — Hansa in andere gebieden.

2. A. Viaene, *Twee zeldzame Brugse drukken van Hubert Goltzius*, blz. 43-56.

Betreft : 1° Warachtighe historie ghebuert in onsen

- tyde ... (1565); 2° Arest memorable du Parlement de Tolose ... (1566).
3. J. J. Pollet, *De Distributie te Roeselare*, blz. 57-62.
„Onder Distributie is te verstaan een reeks stichtingen, ten voordele der Roeselaarse geestelijkheid, die als groep de lasten van die stichtingen moeten dragen.”
  4. C. Wyffels, *Een „opstand” te Brugge en de vlucht van Leliaerts naar Sint-Omaars tussen 17 augustus en 18 september 1297*, blz. 63-72.
Correcties en aanvullingen bij LXXXIX, 10.
  5. E. I. Strubbe, *Boeken van Luther verkocht door Jan Rijckaert te Gent (1522)*, blz. 72-76.
Wegens verkoop van Nederlandse vertalingen van werken van Luther, werd de Gentse drukker Rijckaert tot een heerlijke betering veroordeeld en werden de aangeslagen boeken openbaar verbrand. Met tekst van het vonnis.
  6. N. Huyghebaert, *De abdij van Sint-Jansberg te Ieper en de monialen van Groot-Bijgaarden in de XVIIe eeuw*, blz. 77-83.
Betrekkingen en gebedsvereniging tussen beide kloosters.
  7. D. Dalle, *De volkstelling van 1697 in Veurne-Ambacht en de evolutie van het Veurnse bevolkingscijfer in de XVIIe eeuw*, blz. 97-130.
Demografische studie: 1. Bevolking en bevolkingsdichtheid. — 2. De leeftijdsopbouw van de bevolking. — 3. Verhouding der geslachten. — 4. Beroepsstructuur van de plattelandse bevolking. — 5. Beroepsstructuur Lo-stad. — Vervolg in XCI, 2.
  8. R. Degryse, *De Nieuwpoortse justiciarius en zijn opvolgers 1183-1302*, blz. 131-139.
De justiciarius was een grafelijk functionaris van het type van de baljuws.
  9. R. Van Caenegem, *Nota over de terechtstelling van Willem de Deken te Parijs in 1328*, blz. 140-142.
Wijze van terechtstelling.
  10. A. Schouteet, *De zestiende eeuwse Brugse schilder Willem Benson. Een aanvulling*, blz. 143-154.
Biografie. Met uitgave van 10 documenten.
  11. F. Steinmetz, *La collection Steinmetz à Bruges*, blz. 154-165.

Hoe de verzameling gravures tot stand kwam en aan de stad Brugge werd overgemaakt. J. Steinmetz (Shadwell 1795 — Brugge 1883) was een te Brugge gevestigd Engels archeoloog.

12. Kroniek :

- a. In memoriam : Kan. A. De Meyer. — Z.E.P. A. Heysse, O.F.M. — J. Pollet. — Z.E.H. G. J. Lamerant. — Z.E.H. A. Six (blz. 90-92).
  - b. Onze leden in het buitenland, blz. 175.
  - c. Geschiedenis van West-Vlaanderen : In het Rijksarchief te Brugge. — Eeuwfeestherdenking van Jonkheer Arthur Merghelynck te Ieper. — Belangrijke publicatiën (blz. 92-94). — Jonkheer A. Merghelynck te Ieper en te Wulveringem herdacht. — Het 15e Congres van het Verbond der Geschiedkundige en Oudheidkundige Kringen van België. — Bernardus VIIIe eeuwfeest in Vlaanderen herdacht. — Het „Comité Flamand de France" honderd jaar oud (1853-1953). — Alexander Rodenbach te Rumbeke gestandbeeld (blz. 171-175).
  - d. Plaatselijke geschiedenis : Izegem (blz. 95), Kortemark, Oostkamp, Waasten (blz. 175).
  - e. Oudheidkunde en kunstgeschiedenis in West-Vlaanderen : De opgravingen in de Duinenabdij te Koksijde. — Het echtpaar Arnolfini of het echtpaar Jan van Eyck ? (blz. 95-96). — Het portret in de oude Nederlanden. — Tentoonstelling van gewijde kunst te Kortrijk (blz. 176).
13. Boekenschouw, blz. 177-198.
 14. Ledenlijst, blz. 200.

XCI (1954)

1. M. English, *De dekanaten in 't bisdom Brugge*, blz. 5-17.
  1. Onder het oud regiem (1599-1802). — 2. De moderne tijd.
2. D. Dalle, *De volkstelling van 1697 in Veurne-Ambacht en de evolutie van het Veurnse bevolkingscijfer in de XVIIIe eeuw*, blz. 18-54.

Vervolg van XC, 7. — Periode 1640-1658. — Periode 1659-1666. — Periode 1667-1688. — Periode 1689-1697. — Bijlagen.
3. A. Janssens de Bisthoven, *Een biechtstoel van Rycquaert Brouckman (1663) en ander mobilair in de St.-Pietersbandenkerk te Oostkamp*, blz. 55-63.

Met uitgave van 10 documenten.

4. A. Janssens de Bisthoven, *Bewijsstukken in verband met twee bewaarde schilderijen in de S.-Pietersbandenkerk te Oostkamp*, blz. 64-73.
  1. De Aanbidding der Herders, overschilderd met de Overhandiging aan S. Petrus van de sleutels der H. Kerk door Jan Maes I (1657). —
  2. O.L. Vrouw van de Rozenkrans door J.A. Garemijn (1785). — Met uitgave van 13 documenten.
5. J. Marechal, *De houding van de deken van de christenheid tegenover een woekeraar en voorkoper te Brugge in 1344*, blz. 73-81.

Voorwaarden tot het opheffen van excommunicatie en begrafenis in de kerk.
6. A. Hodüm, *Oorsprong van de broederschap van O.L. Vrouw Presentatie in de Sint-Jacobskerk te Brugge*, blz. 97-116.

Broederschap in 1498 opgericht.
7. Fl. Edler-De Roover, *Le voyage de Girolamo Strozzi de Pise à Bruges et retour à bord de la galère bourguignonne „San Giorgio”*, blz. 117-136.

Volgens het dagboek van de derde reis, in 1472-1473, gedaan aan boord van een der twee Bourgondische schepen door de bank van de Medicis gecharterd.
8. A. C. F. Koch, *De „justiciarii” in Veurne-Ambacht inzonderheid te Nieuwpoort. De modernisering van het Vlaamse ambtenarencorps in de 12e eeuw*, blz. 137-148.
9. J. De Smet, *De bestuurlijke indeling van West-Vlaanderen onder het Nederlands Bewind*, blz. 140-154.
10. J. Leclercq, O.S.B., *Poèmes sur la bataille de Courtrai conservés à Tolède*, blz. 155-160.

Betreft twee Latijnse dichtstukjes ontdekt in een hs. van het begin van de 14e eeuw.
11. A. Schouteet, *Un emprunt de Louis de Male aux Lombards en 1368*, blz. 160-162.

Lening aangegaan aan de verenigde Lombarden van Brugge, Aalst, Dendermonde, Sint-Winoksbergen en Mechelen.

12. **Kroniek.**

- a. In memoriam : Z.E.H. M. Vandromme. — L. Ryelandt. — Fr. Steinmetz (blz. 169-170).
  - b. Geschiedenis van het oude graafschap Vlaanderen en de provincie West-Vlaanderen : Inventaris van het archief van de Sint-Jacobskerk te Gent. — De H. Livinus. — De H. Joannes Nepomucenus. — Menologium van de Cisterciënsers. — Het bisdom Noyon terug zelfstandig (1146). — L'Histoire de l'industrie drapière en Flandre. — Grote priesters uit Gods Kerk (blz. 93-94). — Het tijdschrift „West-Vlaanderen”. — Michiel de Swaen herdacht. — De herrezen Brugse rederijderskamers. — Ogier Ghiselin van Boesbeke herdacht (blz. 170-171).
  - c. Oudheidkunde en kunstgeschiedenis : De iconografische verzameling A. Verbouwe. — Een opgraving te Gavere. — Inventaris van het kunstpatrimonium van Oost-Vlaanderen (blz. 94-96). — Benoeming van stedelijk directeur voor schone kunsten te Brugge. — In het tijdschrift „West-Vlaanderen”. — Mariale exposities. — Het Brugse Parochieblad. — Iconografie van het arrondissement Ieper. — Het museum Adriaen te Poperinge (blz. 171-173).
13. Boekenschouw, blz. 174-202.

XCII (1955)

1. M. Risselin-Steenebrugen, *A propos des dentelles du Musée Gruuthuse*, blz. 5-21.
Beschouwingen over de verzameling Barones Liedts in het Gruuthuse Museum te Brugge.
2. L. A. Ducheyne, *De toestand van het gemeentelijk onderwijs, inzonderheid in West-Vlaanderen, bij het begin van de XIXe eeuw*, blz. 22-37.
3. B. Slembrouck & G. T'Jonck, *De „Hoge Andjoen” te Werken*, blz. 38-49.
Oudheidkundige studie over een reusachtige terp of mote.
4. G. I. Lief tinck, *Westvlaamse familiewapens in een handschrift van de stadsbibliotheek te Brugge*, blz. 50-58.
Betrokken families : Hendrik, graaf van Vlaanderen-Ninove en echtgenote Philippote van Valkenburg, Bethune, Vilain, Maldeghem, Gruuthuse, Uutkerke, Ghistele, Boonem, Dudzele. Lisseweghe,

- van Praet, Oostcamp, Halewijn (Vaernewijck?), Cleyhem, Straten, van den Poele.
5. J. De Cuyper, *De parochies waar het St.-Pieterskapittel van Kassel het tiendrecht bezat*, blz. 58-71.
  6. E. I. Strubbe, *Een contract voor wijnuitvoer te Brugge in 1368*, blz. 72-74.
Vroegst bekend voorbeeld van private handels-overeenkomst te Brugge.
  7. R. Degryse, *Willem Moreel in de Nieuwpoortse stadsrekening van 1502*, blz. 74-79.
Betreft waarschijnlijk de bekende burgemeester van Brugge door Hans Memling geportretteerd.
  8. H. A. Pauwels, *Steekproeven in de Romaanse kerk te Rekkem*, blz. 79-83.
Nieuwe gegevens aangaande de Romaanse plattegrond van deze kerk.
  9. A. Schouteteet, *Over een schilderij van G. de Pélichy*, blz. 83-85.
Hoe dit schilderij, een Ecce Homo, in het bezit van het stedelijk museum van Brugge terecht kwam.
  10. L. Van Acker, *De oorsprong der Westvlaamse platelandskapelanijen in de aangiften van 1787*, blz. 97-110.
Door de edikten van 22 en 27 mei 1786 en 4 en 20 jan. 1787 werd aan de geestelijkheid de verplichting opgelegd haar beneficië en inkomsten van kerkelijke oorsprong aan te geven. Bijna alle aangiften zijn bewaard en geven een juiste raming van de waarde van het beneficië, de namen van de collateurs, de stichters, de datum van de stichting en de bewaarplaats van de stichtingsakte.
  11. J. De Smet, *Ephemeriden uit het kabinet van de twee eerste Belgische gouverneurs van West-Vlaanderen 1830-1854*, blz. 111-139.
Ontleding van het pak „Affaires diverses et confidentielles 1828-1855”, afkomstig van het kabinet van de gouverneurs van West-Vlaanderen, bewaard op het Rijksarchief te Brugge.
  12. D. Dalle, *Pachten en bevolkingsgroepen te Veurne in 1701*, blz. 140-149.

Demografische studie aan de hand van de telling van de huizen en de huisgezinnen binnen het stadsgebied van Veurne, door de magistraat in 1701 ondernomen.

13. N. Huyghebaert, O.S.B., *De bibliotheek van de oude St.-Andriesabdij*, blz. 150-160.

Wat er nog van deze bibliotheek bekend is.

14. **Kroniek.**

- a. Eervolle benoeming : Prof. dr. E. I. Strubbe, blz. 167.
- b. Geschiedenis van het oude graafschap Vlaanderen en van de provincie West-Vlaanderen : De opgravingen in de Duinenabdij te Koksijde. — De Kattestoet te Ieper. — De Commissie voor de geschiedenis van de Orde van Cîteaux in de abdij van Westvleteren (blz. 91-93). — Répertoire des médiévistes d'Europe. — Het archief van het kapittel van Doornik. — Eeuwfeest van de H. Bernard van Clairvaux. — Historisch Congres van Kortrijk. — De „Algemene Geschiedenis der Nederlanden” (blz. 167-168).
- c. Oudheidkunde en kunstgeschiedenis : De navorsingen betreffende de van Eyck's. — Garemijn, Pulinx, Pepers, drie meesters van de XVIIIe eeuw te Brugge. — Oudheidkundige ontdekkingen te Brugge. — Brugge, opgravingen op de Burg. — De opgravingen van de burchkerk te Brugge en ons Genootschap (blz. 93-96). — De opgravingen te Koksijde. — Brugge, opgravingen op de Burg (blz. 169-170).

15. Boekenschouw, blz. 171-198.

16. Nieuwe leden, blz. 200.

CXIII (1956)

1. A. Viaene, *Vlaamse vluchtelingen te Douai. Hun verweer tegen Marnix' Biënkorf, 1578-1584*, blz. 5-37.

In genoemde periode werd Douai een apoletisch centrum met de uitgeweken Vlamingen : Jac. 't Santele, Jac. Eeckius, Mathias Lambrecht, Jac. van Pamele, Corn. Vranx, Pieter Simons, Jan David, Joan. Costerius, Ant. de Hennin, Joos Eelbo, Adr. Le Febvre, Gisl. Timmerman, Liv. Neyt, Jac. Jooris, Andr. Dassonville, Joan. Bapt. Plaisier, Ol. de Wale, Hub. de Bray, Vict. Jours, Car. van Houcke, Thom. Gabytus, Guill. de Joigny van

- Pamele, Ch. de l'Espinoy, Jean de la Torre, Jean de Blasere, Pierre le Cocq, Will. vanden Coornhuysse, Liev. Snouck, Jherome de Brabant, Henri de Codt, Ph. van Boterberghe, Will. van Ryckeghem.
2. J. F. Verbruggen, *Beschouwingen over 1302*, blz. 38-53.
Betreft de politieke strekkingen te Brugge.
  3. J. Buntinx, *Verdachte boeken en drukkerspractijken*, blz. 54-64.
Toestanden in het begin van de 17e eeuw in Vlaanderen: conflicten tussen Kerk en Staat, ontduiking van de placcarten op de verboden boeken, activiteit van de fiscalen en practijken van drukkers en uitgevers.
  4. E. Brouette, *Supplément aux régestes de Thierry et de Philippe d'Alsace*, blz. 65-69.
Aanvullingen op de uitgaven van H. Coppieters Stochove.
  5. J. Mertens & L. Devliegheer, *Oudheidkundig onderzoek in de S.-Amandskerk te Hooghelede*, blz. 70-80.
Geschiedenis en archeologisch onderzoek.
  6. P. Favorel, O.S.B., *Enkele aantekeningen nopens het gelijktijdig gebruik van de Kerst- en Paasstijl tijdens de eerste regeringsjaren van gravin Johanna van Konstantinopel*, blz. 80-83.
  7. J. Delbaere, *Petrus Deschoemakere, pastoor te Rumbekke van 1622 tot 1646*, blz. 97-133.
Biografische studie.
  8. L. Devliegheer, *J. B. Suvéé en het Frans Klassicisme (1743-1807)*, blz. 134-144.
De rol van de Brugse schilder Suvéé in het ontstaan van het Frans klassicisme.
  9. A. Viaene, *Ignatius van Loyola te Brugge 1528-1530*, blz. 145-155.
1. Ignatius en Gonçalo de Aguilera. — 2. Ignatius en Luis Vives.
  10. Kroniek:
    - a. In memoriam: M. Van Coppenolle. — E.P. A. Verschuere, O.F.M. (blz. 92). — E. Renders. — H. van der Gucht. — Mgr. L. Detrez (blz. 159-160).
    - b. Geschiedenis: Wapenboek van de provinciën en van de gemeenten van België. — De kapucijnen in de Neder-

- landen en het Prinsbisdom Luik. — Jacob van Maerlant. — Deel X van de „Algemene Geschiedenis der Nederlanden”. — De „wonderknape” Albrecht Rodenbach (blz. 93-95). — Het „Monasticon belge”. — Een nieuwe uitgave van de Sermo de adventu SS. Wandregesili, Ausberti et Vulframmi. — Het Algemeen Rijksarchief. Overzicht van de fondsen en inventarissen. — Het 150-jarig bestaan van het Klein Seminarie te Roeselare. — Pastoor Blancke herdacht (blz. 160-164).
- c. Oudheidkunde en kunstgeschiedenis: Brugge. Opgravingen op de Burg (blz. 95-96). — De abdij van St. Trudo van Brugge verhuist naar het kasteel van Male. — In de Duinenabdij te Koksijde. — Oudheidkundige ontdekking te Kortrijk. — Inhuldiging van het Merghelync-Museum te Ieper. — Vlaamse kunst uit Brits bezit. — Een derde uitgave van „De Schilderkunst te Brugge”. — Brugge kocht een Isenbrant (blz. 164-168).
11. Boekenschouw, blz. 169-201.

XCIV (1957)

1. A. Dewitte, *Erasmus en Brugge 1515-1536*, blz. 5-21.
Bezoeken van Erasmus aan Brugge (1515-1521). — Erasmus' eerste contacten. — 1517-1518. Mark Laurin als tussenpersoon. — 1519-1520. Het verdere contact. — 1521. Laatste bezoek van Erasmus aan Brugge. — De correspondentie met Erasmus 1522-1536. — Het eerste jaar na Erasmus' afreis. — Erasmus' betrekkingen met L. Casembroot en K. Sucquet. — De betrekkingen 1523-1535. — Erasmus' dood 1536.
2. L. Elaut, *Dokter Willem Pantin uit Tielt en de humanistenkring te Brugge in de zestiende eeuw*, blz. 22-35.
Aandeel van Pantin in het opbouwen en in stand houden van een geestelijk patrimonium.
3. L. Van Acker, *Export van schilderijen naar Engeland onder het Frans bewind*, blz. 36-46.
Economische, handels- of financiële factoren waren bepalend.
4. A. Viaene, *Malou-Riga in de politieke omkeer te Ieper 1791*, blz. 47-52.
Naar aanleiding van een brief van Malou-Riga aan

- de Gedeputeerden van West-Vlaanderen. Met tekst van deze brief.
5. P. Favorel, O.S.B., *Naam en wapenschild van de Guldenbergabdij te Wevelgem*, blz. 52-64.
Reconstructie aan de hand van nog bestaande overblijfselen.
  6. L. Devliegheer, *De Romaanse kerk van Westvleteren*, blz. 64-66.
Reconstructie aan de hand van nog bestaande overblijfselen.
  7. A. Schouteet, *Kroniekachtige aantekeningen uit het gildeboek van de Brugse droogscheerders 1519-1598*, blz. 66-73.
Betreft: Uitvaartdiensten voor de zielerust van keizer Maximiliaan van Oostenrijk, 1519 maart. — Feestviering naar aanleiding van de verkiezing van Karel V tot Rooms-Koning, 1519 juni 28. — Maria van Hongarije, algemeen landvoogdes van de Nederlanden, kan bij de vernieuwing van de wet van Brugge niet aanwezig zijn, om reden van de terugkomst van Keizer Karel uit Duitsland, 1548 sept. 10. — Blijde Inkomst van Filips II te Brugge, 1549 juli 21. — Processie-generaal met het Allerheiligste naar de Minderbroederskerk, 1568 dec. 5. — Processie-generaal met het H. Bloed naar de O. L. Vrouwekerk, 1569 jan. 25. — Feestviering naar aanleiding van de geboorte van een erfprins, 1572 jan. 5. — Mislukte aanval van de Geuzen op de stad Brugge, 1572 juli 21. — De H. Bloedprocessie doet haar omgang binnen de stadswallen onder gewapend escorte, 1573 mei 3. — Hevig onweder op de octaafdag van het H. Sacramentsfeest, 1573 mei 28. — Relas van de Spaanse Furie te Antwerpen, 1576 nov. 4. — Laatste H. Bloedprocessie rondom de stad, 1577 mei 3. — Vreugdevuren ter gelegenheid van de Blijde Inkomst van de hertog van Anjou, landsheer van de Nederlandse gewesten, 1582 juli 17. — Feestviering naar aanleiding van het sluiten van de vrede te Vervins, tussen Filips II, koning van Spanje, en Hendrik IV, koning van Frankrijk, 1598 juni 4.
  8. L. Devliegheer, *Oudheidkundig onderzoek van de St.-Elooi-kerk te Snellegem*, blz. 89-113.

- Geschiedenis. — Oudheidkundig onderzoek : oudste sporen; kerk I; kerk II; verbouwingen; graven; vondsten. — Archeologisch kader.
9. A. Schouteet, *Documenten betreffende de Brugse drukkers uit de XVIe eeuw. VI. Hubrecht Goltzius*, blz. 114-161.
 Vervolg van LXXXVI, 5. — Bio-bibliografie. Met uitgave van 35 documenten.
10. **Kroniek :**
- a. In memoriam : J. Axters (blz. 82).
  - b. Geschiedenis : 4e uitgave van „Les légendes hagiographiques” van P. Delehaye. — De bewaring van hedendaagse rechterlijke archieven. — Studie over „Le premier cartulaire de l'abbaye de St. Amand”. — De Kapucijnen in de Nederlanden en het Prinsbisdom Luik. — Deel III van de Geschiedenis van de vroomheid in de Nederlanden. — Delen 9 en 11 van de Algemene Geschiedenis der Nederlanden. — 75e verjaardag van dr. J. Goossenaerts. — XXIIIe Vlaams Filologencongres te Gent (blz. 82-84). — Centre interuniversitaire d'histoire contemporaine gesticht. — Deel VI van het Repertorium van de Vlaamse gouwen en gemeenten. — Missiegeschiedenis. — Indices op het „Bulletin Du Cange”. — 3e uitgave van de „Nederlandse Musea”. — Ons Heem opnieuw verschenen. — Studiekring voor de geschiedenis en oudheidkunde van Westvlaanderen (blz. 165-167).
  - c. Oudheidkunde en kunstgeschiedenis : Oudheidkundige opgravingen : Beerlegem, Snellegem, Roksem, Oudenburg, Sint-Eloois-Vijve, Oudenburg, Oostkerke, Harelbeke. — Prof. Duverger over Jan van Eyck. — In het stadsmuseum te Brugge. Voordrachten. — Memlings Maria Boodschap gerestaureerd (blz. 84-88). — Jan Provoost's Laatste Oordeel gerestaureerd (blz. 167-170).
11. Boekenschouw, blz. 171-199.

XCV (1958)

1. P. Declerck, *Bisschop Walter van Marvis en de eerste Minderbroederskloosters in het bisdom Doornik*, blz. 5-24.

Korte biografie van W. van Marvis (1220-1252) en geschiedenis van de stichtingen van Minderbroederskloosters tijdens zijn episcopaat.

2. G. Gyselen, *Schilderijen uit het patrimonium van het „Brugsche Vrije” in het gerechtshof te Brugge*, blz. 25-58.

Beschrijving van acht portretten van magistraten van het Vrije en van negen andere werken van uiteenlopende aard.

3. C. Wyffels, „*Cracht*” en „*(Veel)voude cracht*” als strafbeding in Brugse rechtsteksten, blz. 59-64.

De term „cracht” in zijn juridische betekenis. Cracht-boete werd reeds in de XIIIe eeuw te Brugge en omstreken op uitgebreide schaal door de schepenen toegepast als basis van een systeem van strafbedingen.

4. L. Devliegheer, *Problemen betreffende XVIIIe eeuwse beeldhouwers*, blz. 64-72.

Beeldhouwers in hout en in steen en hun corporatieve verplichtingen.

5. R. Degryse, *Het begin van het haringkaken te Biervliet (± 1400)*, blz. 72-81.

Te Biervliet was het haringkaken werkelijk iets nieuws en kan slechts tot enkele jaren voor 1398 opklimmen.

6. J. Noterdaeme, *Jacob van Maerlant en het „Leven van de H. Clara”*, blz. 97-114.

Werk door van Maerlant tussen 1271 en 1276 geschreven op verzoek van de Minderbroeders van Brugge, waarvan de bestelling werd gedaan door ridder Jan II van Gistel, waarschijnlijk ter gelegenheid van het verkiezen van Catharina van Gistel tot abdis van de Rijke Claren te Brugge.

7. J. De Smet, *De verbeurdverklaringen in het Brugse Vrije en in de smalle steden, aldaar na de slag bij Westrozebeke (1382-1384)*, blz. 137-162.

Naar het register van verbeurdverklaringen na de slag van Westrozebeke (27 nov. 1382), bewaard op het Algemeen Rijksarchief te Brussel. Economische en sociale toestand van de slachtoffers van de repressie.

8. L. Devliegheer, *Oudheidkundig onderzoek van de Sint-Pieterskerk te Oudenburg*, blz. 137-162.

9. J. Verteneuil, *Le privilège de non-confiscation des biens des bourgeois de Bruges et la législation de*

Charles-Quint contre l'hérésie (1554-1555), blz. 163-170.

Op 27 jan. 1555 tekende Keizer Karel de akte waarbij hij aanvaarde dat de moeilijkheden in zake confiscatie van goederen wegens aanhang van de ketterij zouden geregeld worden tussen de Brugge-lingen en de rechters die hij daartoe zou afvaardigen. De authenticiteit van deze akte is onbetwistbaar, doch de toepassing ervan blijft twijfelachtig.

10. A. Schouteet, *De pen van Keizer Jozef II op de Brugse Academie*, blz. 171.

De pen waarmede de keizer zijn handtekening in een register van de Academie had geschreven, werd als een museumstuk bewaard.

11. Kroniek :

a. In memoriam : G. de Boom. — Mgr. A. Pelzer. — Z.E.H. H. Callewaert. — E.P. A. Callebaut. — Drs. J. van Cleemput. — Baron Ch. Gillès de Pélichy (blz. 91-94). — Dr. J. F. van Mierlo, S. J. (blz. 200).

b. Eervolle benoemingen : Dr. M. Boereboom. — Prof. Dr. J. Van Houtte. — Pater St. Axters, blz. 94.

c. Geschiedenis : Inventaire de la Jointe des Monnaies. — Geschiedenis van de lakennijverheid in Vlaanderen. — De Ieperse bisschop Jansenius. — Pater Jan Ghéry, O. F. M. — Zeventiende-eeuws Augustijns humaniora-onderwijs in de Zuidelijke Nederlanden. — Flandria Nostra (blz. 94-95). — De Algemene Geschiedenis der Nederlanden. — Cîteaux in de Nederlanden. — Praalstoot van de Gouden Boom te Brugge. — Theodoor Sevens-hulde. — Het tijdschrift „West-Vlaanderen” (blz. 209-211).

12. Boekenschouw, blz. 178-208.

XCVI (1959)

1. W. Prevenier, *Het Brugse Vrije en de Leden van Vlaanderen*, blz. 5-63.

Hoe en wanneer het Vrije het vierde Lid werd en zijn betekenis.

2. B. van de Walle, *Jean-Baptiste De Lescluze, négociant et armateur brugeois (1780-1838)*, blz. 64-88.

Begin van de loopbaan van J.-B. De Lescluze. —

- Expeditie van 1821 in de Egeïsche Zee. — Vervolg in XCVII, 5.
3. J. Ballegeer, *Walram Romboudt kunstambachtsman van Lissewege (ca. 1598-1668)*, blz. 89-109.
Leven en werk van deze ambachtsman, die o.a. de preekstoel en het doksaal van de kerk te Lissewege vervaardigde.
  4. J. De Smet, *De kerk van Sint-Kruis bij Aardenburg in de XVIe eeuw*, blz. 110-116.
Volgens de bewaard gebleven kerkrekeningen.
  5. A. Schouteet, *Het portret van L. Rameau, door J. B. Suvée, in het stedelijk schilderijmuseum te Brugge*, blz. 116-125.
Hoe dit schilderij in het bezit van de stad Brugge kwam.
  6. O. De Sloovere, *Identificatie van portretten op een schilderij in de Potteriekerk te Brugge*, blz. 125-132.
Betreft portretten van Pieter Pieters, zijn vrouw Gertrude Swinnen en hun dochter Anna, waarschijnlijk geschilderd door de Bruggeling Remi Stalpaert.
  7. F. Pollentier, *De hervorming van de Admiraliteit op het einde van de XVIe eeuw met betrekking tot Duinkerken*, blz. 157-177.
1. De oorzaken van de hervorming van de admiraliteit in 1596. — 2. De organisatie van de Admiraliteitsraad. — 3. Oprichting en organisatie van de zetel te Duinkerken. — Besluit.
  8. A. De Meester, *Abdis Bernarde Veranneman-Triest. Het beheer van de goederen van Spermalie van 1663 tot 1672*, blz. 178-200.
Stemming van de religieuzen, haar verhouding tegenover de abdis, de gebeurlijke rustverstorende aangelegenheden, de levensvoorwaarden van de abdis, het dagelijks onderhoud van de kloosterlingen, de economische staat van het klooster, de verschillende bronnen van inkomsten, de toestand van de gebouwen en de landerijen, de versiering van de kerk.
  9. M. English, *Aantekeningen over kerkelijke heraldiek en sfragistiek te Brugge*, blz. 201-209.
In verband met de zegels van het bisdom, de

officialiteit en het kathedraalkapittel sedert de oprichting van het bisdom.

10. R. Degryse, *Nog het begin van het haringkaken te Biervliet*, blz. 210-222.

Aanvulling bij XCV, 5. — Willem Beukel, visser en zeerover uit Hughevliet, kan met het begin van het haringkaken in Vlaanderen wel iets te maken gehad hebben.

11. J. De Smet, *Een geval van beste hoofd te Oostkerke, 1424*, blz. 222-225.

Laat geval van toepassing van dit feodale recht.

12. A. Schouteet, *De Brugse goud- en zilversmeden onder het ancien regime. Hun archief. Hun merken*, blz. 225-233.

Aanvulling op de inventaris van het ambachtsarchief en op de lijst van de merken, die op het edelsmeedwerk werden aangebracht.

13. Kroniek :

a. In memoriam : Kan. A. De Coene (blz. 137). — Baron Ch. Gillès de Pélichy. — Ridder St. van Outryve d'Ydewalle. — Kan. A. De Meester (blz. 238-245).

b. Prof. F. Ganshof bekroond, blz. 245.

c. Benoeming tot lid van ons Bestuurscomité (Kan. P. Declerck), blz. 245.

d. Geschiedenis : De parochieregisters van het oud regiem. — Aanwinsten van het jaar 1956 van het Algemeen Rijksarchief. — 13e Eeuwfeest van de abdij van Saint-Riquiers. — Bibliographia Bernardina. — De oorlogsvoering van het Spaanse leger in de Nederlanden tijdens de XVIe eeuw. — Bijeenkomsten van de Studiekring voor geschiedenis en oudheidkunde van West-Vlaanderen. — „De Leiegouw”. — Heemkundige kring „Bachten de Kupe”. — Wetenschappelijk en cultureel centrum van de Duinenabdij en van de Westhoek. — Op het Stadsarchief te Brugge (blz. 137-142). — Nog over de parochieregisters. — Scientiarium Historia. — Toponymisch woordenboek voor België, Nederland, Luxemburg, Noord-Frankrijk en West-Duitsland. — Volkskunde-Atlas voor Nederland en Vlaams-België. — De „Biographie Nationale”. — Het bodemonderzoek van de Vlaamse kustvlakte en de geschiedenis. — Overheidszorg voor drinkwater in Vlaanderen. — In het

Belgisch Historisch Instituut te Rome. — De wijnhandel van Frankrijk met de oude Nederlanden. — De oorkonden van de graven van Vlaanderen. — Bronnen voor de geschiedenis van onze dagbladpers. — De geschiedenis van de Boerenkring. — Bijeenkomsten van de Studiekring voor geschiedenis en oudheidkunde van West-Vlaanderen. — De Leiegouw (blz. 246-250).

e. Oudheidkunde en kunstgeschiedenis: Opgravingen te Oudenburg. — Opgravingen in de Ste.-Godelieveabdij te Gistel. — Opgravingen te Kortrijk, Aardenburg. — Monumenten geklasseerd te Brugge en te Pollinkhove. — Kunsttentoonstellingen: Brugge, Ieper, Doornik, Rijsel, Amsterdam. — Nota's over de „Société Archéologique te Brugge (blz. 142-152). — Opgravingen: Kortrijk, Wulveringem, Vinkem, Steenkerke, Zoutenaai, Sint-Kruis (Male), Harelbeke. — Oudheidkundige inventaris van West-Vlaanderen. — Ontgraving te Hulst. — Tekeningen van schilder en etsen Albert Flamen (17e eeuw). — Herstelling van de Sint-Salvatorstoren te Brugge. — Te Gent. Tentoonstelling van Vlaamse wandtapijten uit Spanje. — Max J. Friedländer overleden. — Veiling Friedländer te Amsterdam. — Jan van Eyck alias Jan van der Moelen. — Vondst van een grisaille-schildering van Hiëronymus Bosch in het Stedelijk Museum te Brugge. — Nieuwe ontdekking in het Groeninge-museum te Brugge (blz. 250-254).

14. Boekenschouw, blz. 255-282.

XCVII (1960)

1. C. Wyffels, *De Vlaamse Hanze van Londen op het einde van de XIIIe eeuw*, blz. 5-30.

Nadere ontleding en bespreking van de statuten.

2. Kl. Maddens, *Het uitzicht van het Brugse Vrije op het einde van de XVIe eeuw*, blz. 31-73.

Verwoestingen teweeggebracht door de opstand van de Nederlandse gewesten tegen Spanje, met zijn nasleep van oorlogen en plundertochten.

3. W. Debrock, *Een mutualiteitskas van de Oostendse reders ter kaapvaart. 1657-1716*, blz. 74-103.

Speciale kas door de reders ter kaapvaart van Oostende in 1657 opgericht om de kosten van de gevangenen te dragen. Hoe dit akkoord tot stand kwam en de verdere geschiedenis van deze kas.

4. P. Van Zeir, *De inrichting van de armen-dissen van de oude Brugse stadsparochies vóór 1526*, blz. 104-153.

Ontstaan. — Territoriale indeling. — Het personeel : de dismeesters, de disknaap, de klerk, de pastoor. — Meubelen, benodigdheden en gebouwen. — Bestond te Brugge een centrale instelling voor armenzorg? — De „aerme huusweken”. In bijlagen : lijst van de gekende ontvangers. Lijst van de gekende dismeesters.

5. B. van de Walle, *Jean-Baptiste De Lescluze négociant et armateur brugeois (1780-1858)*, blz. 154-236.

Vervolg van XCVI, 2. — Expeditie van 1822-1823 in de Zwarte Zee. — Vervolg van de expeditie in de Levant (1823-1825). — J. B. De Lescluze leverancier van oudheden. — De revolutie van 1830. — De expeditie van J. B. De Lescluze te Algiers in 1835-1836. — Besluit.

6. L. Devliegheer, *De 14e eeuwse profetenkonsole van de Brugse stadhuisgevel*, blz. 237-239.

Bij de restauratie van 1852-1862 weggenomen en thans bewaard in het Gruuthusemuseum te Brugge.

7. L. Devliegheer, *Het beeld van Keizer Karel in het Brugse Gruuthusemuseum*, blz. 240-241.

Oorspronkelijke en moderne delen.

8. J. De Smet, *De geestelijkheid van Dudzele in de XVIe eeuw*, blz. 241-246.

Aantal en functies.

9. D. Dalle, *Een nieuwe „maniere van onderwijzen” te Veurne (a° 1792)*, blz. 247-250.

Michiel De Coninck, stadsschoolmeester, schreef te zijner verdediging twee brieven, die een overzicht geven van het schoolleven op het einde van de 18e eeuw.

10. A. Schouteet, *Brugse kandidaten voor de Koninklijke Belgische Academie in 1833-1834*, blz. 250-260.

Briefwisseling tussen de gouverneur van West-Vlaanderen en het stadsbestuur van Brugge, dat om aanwijzing van kandidaten was verzocht.

11. Kroniek :

a. Personalialia : In memoriam Kan. A. De Meester. —

- Benoeming in het Comité (dr. L. Devliegher), blz. 265-267.
- b. Algemene geschiedenis en oudheidkunde: De „Biographie Nationale”. — Bibliografie van de Vlaamse beweging. — De arbeidersbeweging in België. — Algemene muziek-encyclopedie. — Oudheidkunde in de Nederlanden. — Toponymie van Romeinse wegen. — Godsdienst der Germanen. — Merovingische beschaving. — Vroeg-middeleeuwse oudheidkunde in Nederland. — Walcheren vóór de 13e eeuw. — Muntvondst uit de 13e eeuw. — Het bouwbedrijf in de Middeleeuwen. — Monumentenzorg in Nederland, blz. 265-272.
- c. Plaatselijke geschiedenis en oudheidkunde: Het „Monasticon belge” voor West-Vlaanderen. — Verzamelwerk van Heinrich Sproemberg. — Galbertus van Brugge. — Onze oude Vlaamse lakenhandel. — Historische geografie. — Kadastrale archieven en plaatselijke geschiedenis. — Monumenten in West-Vlaanderen. — De Kranebrug te Brugge. — Opgravingen te Zoutenaai en te Oudenburg. — De Brugse goud- en zilversmeden. — De Vlaamse Primitieven te Brugge en te Detroit. — Tentoonstelling „Moeder Jeanne Deleloë en haar tijd”. — Tentoonstelling J. Goethals-Vercruysse, blz. 272-279.
12. Bibliografie, blz. 280-302.

XCVIII (1961)

1. J. Vermaut, *De wolkammers te Brugge. Hun aandeel in de sociale beroeringen tijdens de 17e en de 18e eeuw*, blz. 5-47.
Sociale geschiedenis naar onuitgegeven bronnen.
2. D. Dalle, *Taalverschuivingen in West-Vlaanderen in de zeventiende en de achttiende eeuw*, blz. 48-86.
Verfransingsproces in het gebied van Veurne-Ambacht, de kasselrijen Ieper en Waasten, de Roede van Menen en de steden Wervik, Poperinge en Roeselare.
3. M. English, *Een kapittel te Aardenburg!*, blz. 87-92.
Werd in 1296 opgericht, maar zou niet werkelijk bestaan hebben.
4. J. De Smet, *Het Sint-Elooisgasthuis te Brugge in 1399*, blz. 92-96.
Inrichting en inboedel.

5. H. W. Strasser, *Hans Memling te Seligenstadt*, blz. 97-100.
Betreft twee teksten uit een hs. van de 16e eeuw, waarin de jaargetijden van de parochiekerk van Seligenstadt opgetekend staan, in verband met de ouders van de bekende schilder.
6. L. Devliegheer, *Het graf van Hiëronymus Lauweryn te Watervliet*, blz. 100-105.
In 1893 werden op het kerkhof te Watervliet enkele fragmenten van de grafzerk weergevonden waarmede men getracht heeft het oude graf terug samen te stellen. Beschrijving en kritiek op deze „herstelling”.
7. J. Marechal, *L'armoire aux privilèges et titres du consulat de Castille-Léon à Bruges en 1441*, blz. 105-109.
Beschrijving van dit meubel, thans bewaard in het Gruuthusemuseum, door de auteur geïdentificeerd.
8. M. English, *Vastendoeken*, blz. 110-113.
Betekenis, vorm, versiering en gebruik in Vlaanderen.
9. J. De Cuyper, *De opstand van Gent (1379-1385) en Hulster Ambacht. Aantekeningen van de tiendontvanger Willem Faytop*, blz. 137-155.
Weerslag van de opstand van Gent op de Vier Ambachten, inzonderheid op Hulster Ambacht, volgens de rekeningen van Willem Faytop, die er het ambt van tiendontvanger voor het Kortrijkse kapittel vervulde.
10. O. Mus, *De verhouding van de waard tot de drapier in de Kortrijkse draperie op het einde van de 15e eeuw*, blz. 156-218.
Bedrijvigheid van de Kortrijkse draperie en de rol door de waarden daarbij vervuld.
11. R. Degryse, *Het artikel 11 van de Nieuwpoortse keure (1163)*, blz. 219-221.
Betekenis van dit artikel: het slaat op een rechtszitting na de haringtijd waarop de vissers en andere zeelieden konden aanwezig zijn, indien ze in een proces betrokken werden.
12. A. Schouteet, *De bedelorden en het begin van de Hervorming te Brugge*, blz. 221-228.

Excerpten uit het register met resolutiën van de vergaderingen van de vier Brugse bedelorden, in verband met het opkomende Protestantisme (1524-1544).

13. Kroniek :

- a. Personalialia : In memoriam R. A. Parmentier. — J. Soete. — F. Vermeulen. — R. Hamann (blz. 122). — Pater Hildebrand. — J. Soete. — Pater M. De Meulemeester. — Emeritaat F. L. Ganshof (blz. 234-237).
- b. Algemene geschiedenis en oudheidkunde : Feestbundels en Miscellanea. — Bond van kunsthistorici. — Helinium. — Bulletin der Musea. — Geologie en archeologie in het Deltagebied. — Ikonografie van Filips de Schone. — Monumenten van geschiedenis en kunst. — Vandalisme. — Handboek voor kunstgeschiedenis. — Glasschilderkunst. — Orgels. — Kerstkribben. — Wafelijzers. — Middeleeuwse apotheken. — Nog over het ontstaan van onze taalgrens. — Nieuw boekdeel in de *Analecta Vaticano-Belgica*. — Hoe de geschiedenis van een abdij opgesteld? — Een handschrift van de Sint-Maartensabdij door België aangekocht. — De eed onder het Directoire. — Portugal en Brugge (blz. 122-130). — Het mondingsgebied van Schelde en Maas. — Gerard van Brogne. — Vlaams smeedwerk uit de 12e eeuw. — De steenbakkerij in de Nederlanden. — Romaanse kunst in Europa. — Schilderkunst uit de 15e-16e eeuw. — Begijnhoven. — Koper. — Archeologie (blz. 238-242).
- c. Plaatselijke geschiedenis en oudheidkunde : Een tijdschrift over de Duinenabdij. — *L'Industrie drapière de la Lys au moyen-âge*. — De Cranebrug te Brugge. — Monumentenzorg te Kortrijk. — Kerkherstelling te Bellegem. — Ograving te Brugge. — Bodemkunde en de studie van de geschiedenis. — Het castrum te Gent. — Geschiedkundige kringen (blz. 130-136). — Romeins Kortrijk. — Ograving te Aardenburg. — Archeologische vondsten te Oostkamp. — Het castrum te Gent. — Sint-Janshospitaal te Brugge. — Stadhuis te Brugge. — Monumentenzorg te Brugge. — Kerk te Snellegem. — Gravenkasteel te Moeskroen. — O. L. V. kerk te Kortrijk. — „Manten en Kalle” terug op het Halleken te Kortrijk. — Belfort te Sint-Winoksbergen. — Heemkundige Musea. — Heemkundige tentoonstellingen. — Openluchtmuseum

te Oostduinkerke. — Handelingen van het Kongres van Kortrijk (1953), (blz. 242-250).

14. Bibliografie, blz. 251-271.

XCIX (1962)

1. A. C. F. Koch, *Brugge's topografische ontwikkeling tot in de 12e eeuw*, blz. 5-67.
  1. Probleemstelling. — 2. De hydrografie te Brugge. — 3. Waar is de stad Brugge ontstaan? — 4. De zwaartepuntverplaatsing te Brugge na de 10e eeuw. — Opmerkingen over de opeenvolgende omwallingen te Brugge. — 6. De Oudeburg.
2. P. Janssens, *De voorgeschiedenis van het Wilhelmiënklooster te Brugge*, blz. 68-82.

Stichting (1249) en verblijf te Biervliet; vestiging (1430) te Brugge.
3. A. Schouteet, *Nieuwsbladen te Brugge in de 17e eeuw*, blz. 83-90.

Vermelding van nieuwsbladen te Brugge.
4. A. Deschrevel, *Beeldhouwwerk van Otmaer van Ommen in West-Vlaanderen*, blz. 91-108.

Werk en invloed van deze Antwerpse beeldhouwer (ca. 1540-1616) in de westhoek van West-Vlaanderen.
5. N. Huyghebaert, O.S.B., *La carrière militaire de l'exégète brugeois Jean-Aloys Van Steenkiste*, blz. 109-116.

Als aalmoezenier van de pauselijke zoeaven.
6. L. Devliegher, *Een vijftiende eeuwse Brugse edelsmid in Joegoslavië*, blz. 117-121.

Betreft Rombout de Wachtere, die te Parijs werd geboren, zich in 1437 als edelsmid te Brugge vestigde en enkele jaren in Joegoslavië bedrijvig was.
7. J. De Smet, *Twee Brugse schepen aangeslagen in de Antillen. 1827-1829*, blz. 122-127.

Behoorden aan de gebroeders Charles en Louis De Witte, reders te Brugge.
8. W.A.S. Dierick, *Van een kapittel dat opgericht werd... en nooit bestond*, blz. 127-128.

Aanvulling op XCVIII, 3.
9. E. Warlop, *De keurbrief van het Brugse Vrije*, blz. 161-186.

Hoe en wanneer deze keurbrief is ontstaan.

10. J. Marechal, *De devotie te Brugge tot Sint Niniaan, bisschop van Whithorn in Schotland, 1366-1548*, blz. 187-202.
Sint Niniaan werd te Brugge vereerd door de Schotse kooplieden in de Karmelietenkerk en door de stedelijke korenmeters en korendragers in de Sint-Gilliskerk.
11. D. Verlé, *Het Rijksonderwijs te Ieper van 1819 tot 1828*, blz. 203-224.
Oprichting, commissie van beheer, commissie van toezicht, personeel, inrichting.
12. W. van Hille, *De Poorters van Diksmuide*, blz. 225-265.
Uitgave van het in 1914-1918 vernielde „registre van de poorterye” over de jaren 1625-1794, naar een afschrift van Baron Holvoet.
13. A. Dewitte, *Scolastri en rectores scholarum aan de O. L. Vrouw-kapittelschool te Brugge (ca. 1480-1553)*, blz. 165-274.
Naamlijst met bijzonderheden over deze personen.
14. A. Schouteet, *De woonplaatsen van J. L. Vives en zijn echtgenote te Brugge*, blz. 274-277.
Met uitgave van de akte d.d. 1543 waarbij de weduwe van Vives eigenares werd van een eigendom in de Grauwwerkersstraat te Brugge.
15. O. De Sloovere, *Schilderijen uit de voormalige Heilig-Sacramentskapel te Brugge*, blz. 277-283.
Identificatie en beschrijving van zes taferelen uit deze kapel, die nu nog te Brugge voorhanden zijn.
16. Kroniek :
- a. Personalialia : In memoriam Mgr. M. Vaes. — Z.E.H. P. Declercq. — K. Loppens (blz. 139). — Prof. dr. F. Blockmans. — Prof. dr. J. Romein. — Mgr. E. Lotthé. — Album J. De Smet (blz. 295).
- b. Algemene geschiedenis en oudheidkunde : De geschiedenis van het boek in België. — Vlaams smeedwerk uit de 12e eeuw. — Het middeleeuws recht. — In de *Analecta Vaticano-Belgica*. — Uitwijking van Protestanten uit ons land. — De nieuwe bisdommen van de XVIIe eeuw. — Na het Konkordaat van 15 juli 1801. — St. Willibrord in West-Vlaanderen ? — Stadsontwikkeling. — Landbouw

geschiedenis. — Historische prenten voor het onderwijs. — Liber Memorialis van de universiteit te Gent. — Rechtsgeschiedenis. — Bokrijk. — Over de ouderdom van het woord „moef”. — Monumentenzorg in Nederland. — Molens. — Het Gemeentekrediet als mecenas. — Kanselier Rolin en de schilderkunst. — Corpus der Vlaamse Primitieven (blz. 139-149). — Prijs „Pro Civitate”. — Historische prenten voor het onderwijs. — Romeinse muntvondsten in West-Vlaanderen. — Middel-eeuwse munten. — Handschriften (gebedenboek van Godelieve de la Coste; drie bladen uit Maerlant's Spiegel Historiael). — Ars Sacra Antiqua. — Rijkdom van de Schotse bibliotheken. — Volks- en kinderprent. — Geschiedenis van de tuinbouw. — Geklasseerde monumenten (blz. 296-301).

- c. Plaatselijke geschiedenis en oudheidkunde: Romeinse vondsten te Oedelem. — Romeins Kortrijk. — De vroegste geschiedenis van Oostburg. — De Brugse kroniekschrijver Jean van Hese. — Opgraving te Ettelgem. — Graf van Viglius. — Monumentenzorg (Kortrijk, Vinkem, Brugge). — Neogotiek. — Klokkengieter Jan van Harelbeke. — Schilderijencyclus over het vlas. — Tentoonstelling over de Brugse pers. — Museumkatalogen van Ieper en Kortrijk. — Ardooie door de eeuwen heen. — In het Gruuthusemuseum te Brugge. — Tentoonstelling „Ieper duizend jaar”. — Tentoonstelling „Oud Kortrijk”. — In het stedelijk museum voor schone kunsten te Brugge (blz. 139-160). — Terra sigillata uit Oudenburg. — Historische geografie van de Zwinstreek. — Topografie van Brugge. — Opgravingen in Zeeuws-Vlaanderen. — Drieluik van Jan de Witte (1473). — De tentoonstelling van het Gulden Vlies te Brugge. — Het gereedschap van een zestiende eeuwse hoefsmid. — Nieuwe barokaltaren te Ichtegem en te Veurne. — De Saaihalle te Brugge. — Herstellingen aan de Sint-Salvatorskerk te Brugge. — Tentoonstellingen (Roeselare, Menen, Nieuwpoort, Kortrijk, Sint-Winoksbergen (blz. 301-309).

17. Boekenschouw, blz. 310-330.

C (1963)

1. *Deel C van de „Handelingen”*, blz. 5-6.
2. P. Declerck, *De priesteropleiding in het bisdom Ieper (1565-1626)*, blz. 7-67.

1. Het seminarie tijdens het episcopaat van Rythovius (1561-1583). — 2. Het seminarie van Simons tot de Henin (1584-1620). — In Bijlage: Bescheiden en naamlijsten van de seminaristen uit het bisdom Ieper over 1565-1618.
3. J. De Cuyper, *Aantekeningen in verband met het eerste kasteel van Kortrijk*, blz. 68-89.
Wellicht nog vóór 892 opgericht. Beschrijving, ligging, uitzicht en overblijfselen.
4. J. De Smet, *De evolutie van het Brugse stadsgebied*, blz. 90-99.
  1. De stadsgrens in de XIe eeuw. — 2. De Braamberg. — 3. De grote gebiedsuitbreiding van 1275. — 4. Het Praatse. — 5. Pogingen tot naasting van het Proostse en het Kanunnikse van Sint-Donatianus. — 6. De inlijving van de heerlijkheid Sijsele. — 7. De stad teruggebracht binnen de omwalling van 1297. — 8. Nieuwe uitbreidingen na het aanleggen van de haven van Zeebrugge.
5. L. Devliegheer, *Twee gesloopte gebouwen te Brugge: de Smedenkapel en de kapel van het Sint-Elisabethklooster*, blz. 100-109.
Beschrijving en archeologie van deze gebouwen.
6. N. Huyghebaert, O.S.B., *Iperius et la translation de la relique du Saint-Sang à Bruges*, blz. 110-187.
  - I. De legende van Dirk van de Elzas en van het H. Bloed: Datum van de overbrenging. Bronnen betreffende de legende van de overbrenging. De geloofwaardigheid van Iperius. Onderzoek van het verhaal van Iperius. De Brugse „traditie”. Iperius en de H. Bloedprocessie. Het zwijgen van de gelijktijdige documenten. De relieken van Jeruzalem. — II. De eigenlijke oorsprong van de Brugse reliek: De oorsprong van de verering van het H. Bloed te Brugge. Het H. Bloed te Constantinopel. Brugge en Constantinopel. Wie is eigenaar van de reliek van het H. Bloed? De vloeibaarheid van het H. Bloed. De kapel van het H. Kruis. Filips van de Elzas en de Graal. — III. Ontstaan van een legende.
7. A. Janssens de Bisthoven, *Drie portretten van Filips Dominicle*, blz. 188-196.

- Filips Dominicle wordt tweemaal voorgesteld samen met zijn echtgenote, Barbara Ommegahere, éénmaal in het groepsportret van de leden van de Broederschap van het H. Bloed te Brugge. De drie portretten worden aan Pieter Pourbus toegeschreven.
8. B. Janssens de Bisthoven, *Het fonds van het bisdom Ieper op het bisschoppelijk archief te Brugge*, blz. 197-205.
 Inventaris van dit fonds: 1. Algemeenheden. 2. Rekeningen. 3. Landboeken. 4. Handelingen van de bisschoppen van Ieper. 5. Seminarie. 6. Kapittel en kathedraal. 7. Kloosters. 8. Parochies.
9. J. Marechal, *De betrekkingen tussen Karmelieten en Hanzeaten te Brugge van 1347 tot 1523* blz. 206-227.
 Hoofdzakelijk volgens gegevens uit het cartularium en het obituarium van de Karmelieten te Brugge.
10. A. Schouteet, *Inventaris van het archief van het voormalige gild van de librariërs en van de vereniging van schoolmeesters te Brugge*, blz. 228-269.
 Bewaard op het Stadsarchief en het Rijksarchief te Brugge. Met inleiding over ontstaan, organisatie en afschaffing van deze corporatieve groeperingen.
11. E. I. Strubbe, *Van de eerste naar de tweede omwalling van Brugge*, blz. 271-300.
 Evolutie van het Brugse stadsgebied van 1127 tot op het einde van de 13e eeuw.
12. A. Viaene, *Een Brugs Vademecum voor de Rome-en Jeruzalemvaarder, samengesteld door Rombout de Doppere, 1491*, blz. 301-322.
 Beschrijving van het handschrift. De schrijver van het vademecum. De kroniek van De Doppere. Het vademecum. Samenstelling van het vademecum: de reisbeschrijving van Adornes uit 1470; de informatie voor de Jeruzalemvaarder op de galei van Venetië; de aflaten verbonden aan de H. Plaatsen in Palestina; de aflaten te verdienen te Rome. — In bijlagen: I. De aflaten van Jeruzalem en het H. Land. II. De aflaten van de kerken van Rome.
13. Kroniek:
 a. Personalialia: K. R. Berquin 90 jaar. — In memoriam

- Z.E.H. M. English. — Prof. Leo van der Essen. — Pater Desideratus (Odiel Slembrouck). — dr. A. Stubbe. — Alderik Vincke (O'Flanders). — dr. J. Goossenaerts. — Pater M. Alberic (Pierre Dubois). — Alfred Ronse. — Marcel Decroix (blz. 336-347).
- b. Algemene geschiedenis en oudheidkunde: Nationaal Biografisch Woordenboek. — De Nederlanden te Simancas. — Prijs voor geschiedenis (Pro Civitate). — Bibliografie J. Romein. — Boerenkrijg. — Kogge opgegraven te Bremen. — Dienst Opgravingen. — Brood bakken. — Kunst in België. — Kunst en Stad. — L'Art européen des années 1400. — Manuscrit à enluminures d'origine flamande. — Eigen kunstbezit van de Provincie West-Vlaanderen. — Abstrakte kunst in België (blz. 347-356).
- c. Plaatselijke geschiedenis en oudheidkunde: Parochieblad Pervijze. — Brugs gebedenboek. — De Brugse drukker Quirinus van Belle. — De Adorno's en het humanisme. — Romeins Oudenburg. — Voorromaanse kerk te Wakken? — Het Sint-Donaaskompleks te Brugge. — Het beschilderde graf in de O.L. Vrouwekerk te Kortrijk. — Kerk der Redemptoristinnen te Brugge. — Bokrijk. — Museum te Nieuwpoort. — Molententoonstelling Nieuwpoort. — Kunst in Sint-Maartens te Kortrijk (blz. 357-360).
14. A. Schouteet & E. I. Strubbe, *Analytische inhoud en registers op de Handelingen van ons Genootschap, 1940-1963*, blz. ....-.....
15. Ledenlijst, blz. ....

C. BOEKBESPREKINGEN

1. Arickx V., *Geschiedenis van Pittem*. Pittem, 1951. — LXXXIX, 95 : A. Hodüm.
2. Bauwens-Lesenne M., *Bibliografisch repertorium der oudheidkundige vondsten in Oostvlaanderen (vanaf de vroegste tijden tot de Noormannen)*. Brussel, 1962. — C, 332-334 : L. Devliegheer.
3. Bauwens-Lesenne M., *Bibliografisch repertorium der oudheidkundige vondsten in Westvlaanderen (vanaf de vroegste tijden tot aan de Noormannen)*. Brussel, 1963. — C, 332-334 : L. Devliegheer.
4. Beuken J. H. A., *De Hanze in Vlaanderen*. Maas-tricht, 1950. — LXXXVII, 111-113 : H. Desmedt.
5. Boone R., *Overheidszorg voor drinkwater in Vlaan-deren*. Gent, 1958. — XCVIII, 120 : C. Devyt.
6. Brouwers L., *Carolus Scribani S. J., 1581-1629. Een man van de contrareformatie in de Nederlanden*. Antwerpen, 1961. — XCIX, 284-287 : A. Dewitte.
7. Bruneel W., *Haringe en zijn kerk. Een brokje geschiedenis*. Langemark, 1961. — XCIX, 135-136 : L. Danhieux.
8. Buntinx J., *De audiëntie van de graven van Vlaan-deren. Studie over het centraal grafelijk gerecht (c. 1330-c. 1408)*. Brussel, 1949. — LXXXVII, 189-192 : E. I. Strubbe.
9. Cafmeyer M., *Van doop tot uitvaart. Een kijk op het volksleven in het noordoosten van West-Vlaanderen*. Brugge, 1958. — XCVI, 135-136 : W. Giraldo.
10. Claeys G., *De gemeente Oostkamp*. Brugge, 1953. — XCII, 87 : H. Stalpaert.
11. Declercq P., *Nieuwpoort-Bad. Geschiedkundige schets van de badplaats en van de Sint-Bernardus-parochie*. Nieuwpoort, 1957. — XCV, 85-86 : J. De Smet.
12. De Laet S. J. & Glasbergen W., *De voorgeschiedenis der Lage Landen*. Groningen-Brussel, 1959. — XCVII, 261-262 : L. Devliegheer.
13. Delbaere J., *De Vereenigde Vrienden. Letter- en toneelgilde, Rumbeke 1853-1953*. Rumbeke, 1953. — XCI, 167-168 : J. De Smet.
14. Delfos L., *Het avontuur van de Liebaards. 1297-1302-1304. Geschiedenis van een Vlaamse opstand*

- „omme die defense van den lande”. Tielt, 1952. — LXXXIX, 161-167 : J. De Smet.
15. Demedts A., *De abdij van Vlaanderens Westhoek. De Onze Lieve Vrouweabdij van Sint-Sixtus te Westvleteren*. Izegem, 1958. — XCV, 172 : P. Favorel.
  16. Denys D., *Toponymie van Roeselare*. Roeselare, 1952. — XC, 86-89 : J. De Smet.
  17. Denys D., *Het Roeselaarse volksleven*. Roeselare, 1955. — XCII, 163-166 : J. De Smet.
  18. De Poerck G., *La draperie médiévale en Flandre et en Artois. Technique et terminologie*. Brugge, 1951. — LXXXIX, 88-90 : J. De Smet.
  19. De Roover R., *The Medici Bank, its organization, management, operations and decline*. New York, 1948. — LXXXV, 170-172 : E. I. Strubbe.
  20. De Sagher H. E., *Recueil de documents relatifs à l'histoire de l'industrie drapière en Flandre. Deuxième partie : le sud-ouest de la Flandre depuis l'époque bourguignonne*. Gepubliceerd door J. De Sagher, H. van Werveke en C. Wyffels. Dl. I, Brussel, 1961. — C, 324-328 : H. Coppejans-Desmedt.
  21. Deschrevel A., *Schilderwerken van de Pseudo-Karel van Ieper (Frans Denys?) en zijn school*. Ieper, 1962. — XCIX, 289-291 : A. Schouteet.
  22. De Simpel P., *Histoire d'une châtelainie en Flandre : Les seigneurs et dames de Warneston*. Waasten, 1954. — XCII, 88-89 : J. De Smet.
  23. De Smet G. & Verstraete D., *De proosdij van Papinglo te Maldegem-Kleit*. Maldegem, 1951. — LXXXVIII, 154-155 : J. De Smet.
  24. De Smet J., *Brugge rond 1830*. Brugge, 1958. — XCVI, 234-235 : A. Janssens de Bisthoven.
  25. De Smidt F., *Krypte en koor van de voormalige Sint-Janskerk te Gent in het licht van de jongste opgravingen*. Gent, 1959. — XCVII, 262-263 : L. Devliegher.
  26. Desneux J., *Rigueur de Jean van Eyck. A propos d'un diagnostic médical sur un tableau de 1436*. Brussel, 1951. — LXXXVIII, 155-157 : A. Janssens de Bisthoven.
  27. Despreschins A., *Liévin Bauwens et sa famille*.

- Brugge, 1954. — XCII, 161-163 : H. Coppejans-Desmedt.
28. de Vincennes J., *L'Abbaye des Dunes*. — *Saint Idesbald*. Charleroi, 1956. — XCV, 86-87 : J. De Cuyper.
29. de Vincennes J., *Sous le ciel de Furnes. La procession des pénitents*. Charleroi, 1956. — XCIV, 163-164 : J. De Cuyper.
30. de Vincennes J., *Veurne, spiegel van de Westhoek. De Boetprocessie* (Vertaling van Chr. & A. Devyt). Charleroi, 1957. — XCIV, 163-164 : J. De Cuyper.
31. Devliegheer L., *De kerkelijke romaanse bouwkunst in Frans-Vlaanderen*. — Bulletin van de Koninklijke Commissie voor monumenten en landschappen, IX, 1958, blz. 3-125. — XCVII, 263-264 : M. English.
32. Dhanens E., *Het edelsmeedwerk in de tentoonstelling „Religieuze kunst in Oostvlaanderen”*. Gent, 1953. — XCI, 87-88 : A. Janssens de Bisthoven.
33. Dhanens E., *Inventaris van het kunstpatrimonium van Oostvlaanderen*.
1. *Temse*. — Cultureel Jaarboek van de provincie Oostvlaanderen, V, 1961, 1^e band, blz. 303-408.
  2. *Kanton Kaprijke*. — Cult. Jb. prov. Oostvl., VII, 1953, 3^e deel, blz. 1-182.
  3. *Sint-Niklaaskerk te Gent*. Gent, 1960. — XCVIII, 117-119 : L. Devliegheer.
34. Dhanens E., *Inventaris van het kunstpatrimonium van Oost-Vlaanderen. IV. Dendermonde*. Gent, 1961. — XCIX, 291-292 : L. Devliegheer.
35. Dochy J., *De schilderkunst te Brugge*. Brugge, 1947. — LXXXIV, 189-190 : M. English.
36. *Drie Vlaamse meesters van de XVIIIe eeuw, Brugge - Stadshallen. 17 juli - 31 augustus 1955. Catalogus*. Brugge, 1955. — XCIII, 87-89 : J. De Smet.
37. Duflou R., *Geschiedenis van Vlamertinge*. Lange-mark, 1956. — XCIV, 162-163 : J. De Smet.
38. Duverger J., Onghena M. J. & Van Daalen P. K., *Nieuwe gegevens aangaande XVIe eeuwse beeldhouwers in Brabant en Vlaanderen*. Brussel, 1953. — XCI, 165-167 : A. Janssens de Bisthoven.
39. d'Ydewalle St., *Geschiedenis van de parochie Sint-*

- Andries*. Brugge, 1951. — LXXXVIII, 153 : N. Huyghebaert, O.S.B.
40. Faider-Feytmans G., Collon-Gevaert S., Lejeune J. & Stiennon J., *Kunst van het Maasland in de XIe en XIIe eeuw*. Brussel, 1961. — XCIX, 136-138 : L. Devliegher.
41. Geldhof J., *50 Jaar christelijke arbeidersbeweging, Izegem*. Gent, 1956. — XCIV, 80-81 : J. De Smet.
42. Gottschalk M. K. E., *Historische geografie van westelijk Zeeuws-Vlaanderen tot de St.-Elisabethsvloed van 1404*. Assen, 1955. — XCIII, 156-157 : P. Declerck.
43. Gysseling M. & Koch A. C. F., *Diplomata Belgica ante annum millesimum centesimum scripta*. Brussel, 1950. — LXXXVIII, 150-153 : E. I. Strubbe.
44. Gysseling M., *Toponymie van Oudenburg*. Tongeren, 1950. — LXXXVIII, 85-88 : J. De Smet.
45. Gysseling M., *Toponymisch woordenboek van België, Luxemburg, Noord-Frankrijk en West-Duitsland (vóór 1226)*. Brussel, 1960. — XCIX, 129-130 : J. Helsen.
46. Haelewyn R., *Slot en heerlijkheid Wijndale*. Torhout, 1959. — XCVI, 235-237 : L. Van Acker.
47. Helbig J., *Les vitraux médiévaux conservés en Belgique. 1200-1500*. Brussel, 1961. — XCIX, 287-289 : L. Devliegher.
48. *Histoire généalogique de la maison de Calonne et van Caloen en Tournais et au conté de Flandre, suivant le manuscrit du baron Jean van Caloen*. Brussel, 1959. — XCVIII, 121 : A. de Schieter de Lophem.
49. Hoste H., De Baene L., Leurs St., Van Mierlo J. & Vandenberghe R., *Damme*. Antwerpen, 1956. — XCIV, 76-78 : A. Janssens de Bisthoven.
50. Huyghebaert N., Danhieux L., Favorel P. & Janssens de Varebeke H., *Monasticon Belge III. Province de la Flandre Occidentale. Premier fascicule*. Luik, 1960. — XCVIII, 229-231 : E. I. Strubbe.
51. Jacques E., *Joseph Fernande, sculpteur brugeois (1741-1799) et le mécénat autrichien au XVIIIe siècle*. Brussel, 1957. — XCV, 89-90 : L. Devliegher.
52. Janssens de Bisthoven A. & Parmentier R. A., *Le*

- Musée Communal de Bruges (Les Primitifs Flamands. Corpus de la peinture des anciens Pays-Bas méridionaux au quinzième siècle)*. Antwerpen, 1951. — LXXXIX, 90-95 : A. Viaene.
53. J. Janssens, *De Mariale persoonlijkheid van Jacob van Maerlant*. Antwerpen, 1963. — C, 329-332 : J. Noterdaeme.
54. Koch A. C. F., *De rechterlijke organisatie van het graafschap Vlaanderen tot in de 13e eeuw*. Amsterdam, 1951. — LXXXIX, 158-160 : P. Declerck.
55. Lampson D., *Les effigies des peintres célèbres des Pays-Bas. Edition critique par Jean Puraye*. Brugge, 1956. — XCIV, 75 : A. Dewitte.
56. Lavaley J., *Collections d'Espagne (Répertoire des peintures flamandes des quinzième et seizième siècles. Publications du Centre National de recherches „Primitifs flamands”, III)*. Antwerpen, 1953. — XCI, 163-165 : A. Janssens de Bisthoven.
57. Leper J., *Kunstmatige inondaties in maritiem Vlaanderen. 1316-1945*. Tongeren, 1957. — XCV, 82-85 : J. De Smet.
58. Lieftinck G. I., *De librijen en scriptoria der Westvlaamse Cisterciënser-abdijen Ter Duinen en Ter Doest in de 12e en 13e eeuw en de betrekkingen tot het atelier van de kapittelschool van Sint Donatiaan te Brugge*. Brussel, 1953. — XCI, 85-87 : N. Huyghebaert.
59. Loppens K., *Geschiedenis van Nieuwpoort*. Koksijde, 1953. — XCI, 83-84 : R. Degryse.
60. Luykx Th., *De graven van Vlaanderen en de kruisvaarten*. Leuven, 1947. — LXXXV, 167-170 : J. F. Verbruggen.
61. Luykx Th., *Het grafelijk geslacht Dampierre en zijn strijd tegen Filips de Schone*. Leuven, 1952. — LXXXIX, 161 : J. De Smet.
62. Maertens A., *Leven en dood van een bank in de XIXe eeuw. Een bijdrage tot de studie van het economisch verval en herleven van Brugge en omstreken in de tweede helft van de XIXe eeuw, toen Brugge een financieel centrum was door toedoen der Bank Dujardin*. Brugge, 1949. — LXXXVI, 215-218 : J. Marechal.

63. Maes J. H., *Gedenkboek aan Beselare in de eerste wereldoorlog 1914-1918*. Beselare, z.j. — XCV, 87-89 : J. De Smet.
64. Marlier G., *Ambrosius Benson et la peinture à Bruges au temps de Charles-Quint*. Damme, 1957. — XCV, 172-175 : A. Janssens de Bisthoven.
65. Michiels G., *Historische schets en iconografie van de Steen- en Zuidzandstraat en het Simon Stevinplein*. Brugge, 1958. — XCV, 177 : J. Marechal.
66. Mus O., *Signeur Jehan Pascaris, capelains, ... † 1350-1351*. Ieper, 1949. — LXXXVII, 110-111 : E. I. Strubbe.
67. Parmentier R. A., *Documenten betreffende Brugse steenhouwers uit de 16e eeuw*. Brugge, 1948. — LXXXV, 172-174 : N. Huyghebaert, O.S.B.
68. Pil V., *Zonnebeke. Heerlijk verleden en zonnig heden*. Langemark, 1962. — XCIX, 292-294 : E. Warlop.
69. Puraye J., *Dominique Lampson, humaniste. 1532-1599*. Brugge, 1950. — XCIV, 74 : A. Dewitte.
70. Rommel D. F., *Indices op het Woordenboek der toponymie van Westelijk Vlaanderen. Vlaams Artesië, het Land van den Hoek, de graafschappen Guines en Boulogne, en een gedeelte van het graafschap Ponthieu, door wijlen Karel de Flou*. Steenbrugge, 1953. — XC, 166-170 : E. I. Strubbe.
71. Scholl S. H., *De geschiedenis van de arbeidersbeweging in West-Vlaanderen (1875-1914)*. Brussel, 1953. — XCI, 89-92 : A. Viaene.
72. Senesael M., *De IJzer slag. 1914*. Langemark, 1958. — XCV, 175-177 : J. De Smet.
73. Slembrouck B., *Werken. Heemkundige studie over de gemeente Werken*. Langemark, 1955. — XCIII, 89-91 : J. De Smet.
74. Slosse L., *Oorlogsdagboek van Rumbeke in 1914-1918, uitgegeven door Jozef Delbaere-Dumoulin*. Brugge, 1962. — C, 334-335 : V. Arickx.
75. *Twintig eeuwen Belgische munt (Koninklijke Bibliotheek van België. Keur uit de verzamelingen : 1)*. Brussel, 1958. — XCVI, 237 : L. Danhieux.
76. Van Crombruggen H., *Janus Lernutius (1545-1619). Een biografische studie*. Brussel, 1955. — XCIII, 157-158 : A. Dewitte.

77. Van den Berghe F., *Geschiedenis van de Latijnse Schoole en van het Bisschoppelijk College te Veurne*. Veurne, 1952. — XC, 84-86 : R. L. Plancke.
78. Van Eenoo R., *Een bijdrage tot de geschiedenis der arbeidersbeweging te Brugge (1864-1914)*. Leuven, 1959. — XCVIII, 232-233 : J. De Smet.
79. Van Eenoo R., *De pers te Brugge : 1792-1914. Bouwstoffen*. Leuven, 1961. — XCIX, 130-135 : A. Schouteet.
80. Vanheule L., *Ichtegem en de Villa Koekelare*. Ichtegem, 1953. — XCI, 84-85 : P. Declerck.
81. Van Houtte J. A., *Onze zeventiende eeuw „ongelukseeuw” ?* Brussel, 1953. — XCI, 82-83 : J. De Smet.
82. Vaughan R., *Philip the Bold. The formation of the Burgundion State*. Cambridge-Massachusetts, 1962. — C, 323-324 : G. Milis-Proost.
83. Verbouwe A., *Iconografie van het arrondissement Ieper*. Brussel, 1953. — XCII, 86 : H. Stalpaert.
84. Verbouwe A., *Iconografie van het arrondissement Oostende*. Brussel, 1957. — XCIV, 70-80 : D. Verstraete.
85. Verbruggen J. F., *De slag der Gulden Sporen. Bijdragen tot de geschiedenis van Vlaanderens vrijheidsoorlog. 1297-1305*. Antwerpen, 1952. — LXXXIX, 167-168 : J. De Smet.
86. Verbruggen J. F., *Het leger en de vloot van de graven van Vlaanderen vanaf het ontstaan tot in 1305*. Brussel, 1960. — XCVIII, 114-116 : J. De Smet.
87. Verbruggen J. F., *Het gemeenteleger van Brugge van 1338 tot 1340 en de namen van de weerbare mannen*. Brussel, 1961. — XCIX, 284 : J. De Smet.
88. Verhaeghe M., *Uit het verleden van Kortemark*. Brugge, 1963. — XCII, 89-90 : L. Vanheule.
89. Verhoeven P. H., *Maarten van Riethoven, eerste bisschop van Ieper. Geschiedkundige levensschets*. Wetteren, 1961. — C, 328-329 : N. N. Huyghebaert, O.S.B.
90. Verhulst A. E., *De Sint-Baafsabdij te Gent en haar grondbezit (VIIe - XIVE eeuw). Bijdrage tot de kennis van de structuur en de uitbating van het grootgrondbezit in Vlaanderen tijdens de middel-*

- eeuwen. Brussel, 1958. — XCVI, 133-135 : J. De Cuyper.
91. Verstraete D. & Ryserhove A., *Het Prinsengoed te Knesselare en de heerlijkheid van het Knesselaarse te Oedelem*. Eeklo, 1951. — LXXXIX, 96 : J. De Smet.
92. Versyp J., *De geschiedenis van de tapijtkunst te Brugge*. Brussel, 1954. — XCIII, 84-86 : E. Dhanens.
93. Viaene A., *Napoleon en Marie-Louise te Brugge*. Brugge, 1959. — XCVI, 234 : A. Janssens de Bisthoven.
94. Wyffels C., *De oorsprong der ambachten in Vlaanderen en Brabant*. Brussel, 1951. — LXXXIX, 168-170 : H. Coppejans-Desmedt.

D. INDEX OP DE MEDEWERKERS

- Arickx Valeer (Pittem, 1921), Bkb. 74.
- Ballegeer Johannes (Lissewege, 1927), XCVI, 3.
- Brouette Emile (Elsene, 1916), XCIII, 4.
- Buntinx Jan ('s-Herenhelderen, 1911), LXXXIX, 11; XCIII, 3.
- Cafmeyer Magda (Sint-Kruis, 1899), LXXXIII, 3; LXXXVII, 4.
- Coppejans-Desmedt Hilda.
Zie: Desmedt Hilda.
- Dalle Dieudonné (Sint-Joris aan de IJzer, 1920), XC, 7; XCI, 2; XCII, 12; XCVII, 9; XCVIII, 2.
- Danhieux Lucien (Ukkel, 1923), Bkb. 7, 75.
- Debrock Walter (Oostende, 1911), XCVII, 3.
- Declerck Paul (Westkerke, 1922), XCV, 1; C, 2; Bkb. 42, 54, 80.
- De Cuyper Jan, LXXXVIII, 5; XCII, 5; XCVIII, 9; C, 3; Bkb. 28, 29, 30, 90.
- Degryse Roger, LXXXIV, 1; LXXXV, 3; LXXXVIII, 6; XC, 8; XCII, 7; XCV, 5; XCVI, 10; XCVIII, 11; Bkb. 59.
- Dekkers Eligius (Antwerpen, 1915), LXXXIV, 3.
- Delbaere Jozef (Rumbeke, 1887), XCIII, 7.
- De Meester Alfons († Brugge, 1959), XCVI, 8.
- De Roover Raymond, LXXXVI, 2.
- de Schietere de Lophem Albert (Assebroek, 1910), Bkb. 48.
- Deschrevel Antoon (Haringe, 1913), LXXXIX, 4; XCIX, 4.
- De Sloovere Odrada (Brugge, 1923), XCVI, 6; XCIX, 15.
- Desmedt Hilda (Gent, 1924), Bkb. 4, 20, 27, 94.
- De Smet Jozef, LXXXIV, 4; LXXXV, 4; LXXXVI, 1; LXXXIX, 3, 10; XCI, 9; XCII, 11; XCV, 7; XCVI, 4, 11; XCVII, 8; XCVIII, 4; XCIX, 7; C, 4; Bkb. 11, 13, 14, 16, 17, 18, 22, 23, 36, 37, 41, 44, 57, 61, 63, 72, 73, 78, 81, 85, 86, 87, 91.
- Devliegher Luc (Brugge, 1927), U, 3, 7; XCIII, 5, 8; XCIV, 6, 8; XCVII, 6, 7; XCVIII, 6; XCIX, 6; C, 5; Bkb. 2, 3, 12, 25, 33, 34, 40, 47, 51.
- Devyt Christiaan (Brugge, 1927), Bkb. 5.
- Dewitte Alfons (Brugge, 1934), XCIV, 1; XCIX, 13; Bkb. 6, 55, 69, 76.
- Dhanens Elisabeth (Eeklo, 1915), Bkb. 92.
- Dierick Willem (Aardenburg, 1937), XCIX, 8.

- Ducheyne Leopold (Pervijze, 1906), XCII, 2.
- Edler-De Roover Florence (Chicago, U.S.A., 1900), XCI, 7.
- Elaut Leon (Gentbrugge, 1897), XCIV, 2.
- English Michiel († Brugge, 1962), LXXXV, 1; LXXXVIII, 7; XCI, 1; XCVI, 9; XCVIII, 3, 8; Bkb. 31, 35.
- Favorel Pierre (Wevelgem, 1921), XCIII, 6; XCIV, 5; Bkb. 15.
- Ganshof François, LXXXVII, 3.
- Gillès de Pélicy Charles († Brugge, 1958), LXXXIII, 2; LXXXVI, 3.
- Giraldo Walter (Sint-Andries, 1926), Bkb. 9.
- Gyselen Gabriël (Veurne, 1923), XCV, 2.
- Helsen Jozef (Noorderwijk, 1906), Bkb. 45.
- Hodüm Arthur (Brugge, 1902), XCI, 6; Bkb. 1.
- Hugenholtz Frederik (Wormerveer, 1922), LXXXV, 2.
- Huyghebaert Nikolaas (Kortrijk, 1912), LXXXIV, 2; LXXXIX, 7; XC, 6; XCII, 13; XCIX, 5; C, 6; Bkb. 39, 58, 67, 89.
- Janse Herman (Amsterdam, 1926), U. 7.
- Janssens Prudens (Bazel-Waas, 1907), XCIX, 2.
- Janssens de Bisthoven Aquilin ('s-Gravenhage, 1915), XCI, 3, 4; XCIX, 5; C, 7; Bkb. 24, 26, 32, 38, 49, 56, 64, 93.
- Janssens de Bisthoven Boudevijn (Brugge, 1914), C, 8.
- Koch Anton ('s-Gravenhage, 1923), LXXXIII, 5; LXXXVI, 4; XCI, 8; XCIX, 1.
- Leclercq Jean (Avesnes-sur-Helpe, 1911), XCI, 10.
- Lieftinck Gerrit (Amsterdam, 1902), XCII, 4; XCII, 4.
- Luwel Marcel (Brugge, 1921), LXXXIV, 5.
- Luykx Theo (Lommel, 1913), LXXXVIII, 8.
- Maddens Klaas (Geluwe, 1933), XCVII, 2.
- Marechal Joseph, LXXXVIII, 2; XCI, 5; XCVIII, 7; XCIX, 10; C, 9; Bkb. 62, 65.
- Mertens Jozef (Tienen, 1921), XCIII, 5.
- Milis-Proost Greta (Alsemberg, 1937), Bkb. 82.
- Mus Octaaf (Ieper, 1925), XCVIII, 10.
- Noterdaeme Jozef (Brugge, 1892), LXXXVIII, 1; XCV, 6; Bkb. 53.

- Pauwels Hendrik (Kortrijk, 1923), XCII, 8.
- Plancke Robert (Brugge, 1911), Bkb. 77.
- Pollentier Fernand (Oostende, 1933), XCVI, 7.
- Pollet Jules (Aartrijke, 1920), XC, 3.
- Prevenier Walter (Zelzate, 1934), XCVI, 1.
- Risselin-Steenebrugen Marie (Brussel, 1904), XCII, 1.
- Rogghé Paul (Gent, 1904), LXXXIX, 8.
- Scholtens Hendrik (Nuenen, 1895), LXXXIII, 4.
- Schouteet Albert, U, 1, 2, 4, 5; LXXXIII, 1, 6; LXXXIV, 6; LXXXV, 5, 6; LXXXVI, 5; LXXXVII, 1; LXXXVIII, 4; LXXXIX, 5, 9; XC, 10; XCI, 11; XCII, 9; XCIV, 7, 9; XCV, 10; XCVI, 5, 12; XCVII, 10; XCVIII, 12; XCIX, 3, 14; C, 13; Bkb. 21, 79.
- Slembrouck Basiel (Werken, 1892), XCII, 3.
- Stalpaert Hervé (Sint-Andries, 1914), Bkb. 10, 83.
- Steinmetz Frank (Sint-Andries 1879 - Brugge 1954), XC, 11.
- Strasser Hans (Darmstadt, 1910), XCVIII, 5.
- Strubbe Egied, LXXXVII, 1, 8; LXXXIX, 6; XC, 5; XCII, 6; C, 11; Bkb. 8, 19, 43, 50, 66, 70.
- T'Jonck Germain (Snaaskerke, 1922), XCII, 3.
- Van Acker Lucien (Ardoois, 1928), XCII, 10; XCIV, 3; Bkb. 46.
- Van Caenegem Raoul (Gent, 1927), XC, 9.
- van de Walle Baudouin, XCVI, 2; XCVII, 5.
- van de Walle de Ghelcke Thierry (Sint-Andries, 1919), LXXXVII, 5.
- Vanheule Lodewijk (Molendorp, 1910), Bkb. 88.
- van Hille Willy, XCIX, 12.
- Van Werveke Hans, XC, 1.
- Van Zeir Paul (Brugge, 1929), XCVII, 4.
- Verbruggen Jan (Tisselt, 1920), LXXXVII, 6; LXXXIX, 2; XCIII, 2; Bkb. 60.
- Verlé Daniël (Brugge, 1908), XCIX, 11.
- Vermaut Jozef (Roeselare, 1933), XCVIII, 1.
- Verstraete Daniël (Ursel, 1917), Bkb. 84.
- Verteneuil Jean (Nijvel, 1935), XCV, 9.
- Viaene Antoon, LXXXVII, 7; LXXXVIII, 3; LXXXIX, 1; XC, 2; XCIII, 1, 9; XCIV, 4; C, 12; Bkb. 52, 71.
- Warlop Ernest (Wervik, 1935), XCIX, 9; Bkb. 68.
- Wyffels Carlos (Gentbrugge, 1922), LXXXVII, 2; XC, 4; XCV, 3; XCVII, 1.

E. INDEX OP DE PERSOONSNAMEN

- Adornes Anselmus C, 12.
 Adorno (familie) C, 13 c.
 Adriaen Hendrik LXXXVIII, 9 a; XCI, 12 c.
 Aguilera (de) Gonçalo XCIII, 9.
 Alberic (pater) C, 13 a.
 Allossery Paul LXXXIII, 7.
 Anjou. Frans, hertog van —, XCIV, 7.
 Arnold (heilige) LXXXIV, 3.
 Arnolfini Giovanni LXXXIX, 6; XC, 12 e.
 Ausbertus (heilige) XCIII, 10 b.
 Axters Jozef XCIV, 10 a.
 Axters Stephanus XCV, 11 b.
 Belle (van) Quirinus LXXXIII, 1; C, 13 c.
 Bels (de) I. G. LXXXIX, 11.
 Benson Willem XC, 10.
 Bernardus (heilige) XC, 12 c; XCII, 14 b; XCVI, 13 d.
 Berquin Karel C, 13 a.
 Béthune (familie) XCII, 4.
 Beukel Willem XCVI, 10.
 Blancke (pastoor) XCIII, 10 b.
 Blasere (de) Jean XCIII, 1.
 Blockmans Frans XCIX, 16 a.
 Boereboom Marcel XCV, 11 b.
 Boom (de) Ghislaine XCV, 11 a.
 Boonem (familie) XCII, 4.
 Bosch Hiëronymus XCVI, 13 e.
 Boterberge (van) Filips XCIII, 1.
 Boussen François-René LXXXIII, 2.
 Brabant (de) Jérôme XCIII, 1.
 Bray (de) Hubrecht XCIII, 1.
 Broglie (de) prins Maurice LXXXIII, 2.
 Brouckman Rijcquaert XCI, 3.
 Busschaert Joris LXXXVIII, 9 a.
 Callebaut Andreas XCV, 11 a.
 Callewaert Camiel LXXXIII, 7.
 Callewaert Henri XCV, 11 a.
 Cappel (van) Emiel LXXXV, 7 a.
 Casembroot L., XCIV, 1.
 Clara (heilige) XCV, 6.
 Cleemput (van) Jozef XCV, 11 a.
 Clerck (de) Pieter, LXXXVI, 5.
 Cleyhem (familie) XCII, 4.
 Cnoop (de) Jacob LXXXVII, 5.
 Cocq (le) Pierre XCIII, 1.
 Codt (de) Henri XCIII, 1.
 Coene (de) Alberic XCVI, 13 a.
 Coninck (de) Michiel XCVII, 9.
 Coornhuys (vanden) Willem XCIII, 1.
 Copenolle (van) Maurits XCIII, 10 a.
 Coppieters Stochove Hubert LXXXVIII, 9 a; XCIII, 4.
 Coste (de la) Godelieve XCIX, 16 b.
 Costerius Joannes XCIII, 1.
 Croock (de) Hubrecht LXXXV, 5.

- Cuvelier Joseph LXXXV, 7 a.
 Cuyper (de) Jan
     LXXXVIII, 9 b.
 Dassonville Andries XCIII, 1.
 David Gerard LXXXVI, 6 b;
     LXXXVIII, 9 e.
 David Jan XCIII, 1.
 Declerck Paul XCVI, 13 c.
 Declercq Pieter XCIX, 16 a.
 Decroix Marcel C, 13 a.
 Deken (de) Willem XC, 9.
 Delehaye (pater) XCIV, 10 b.
 Deleloë Jeanne XCVII, 11 c.
 Deschoemakere Petrus
     XCIII, 7.
 Desideratus (pater) C, 13 a.
 Détrez Lucien XCIII, 10 a.
 Devliegher Luc XCVII, 11 a.
 Dirk van de Elzas
     XCIII, 4; C, 6.
 Dominique Filips C, 7.
 Donche L. V. LXXXVII, 7.
 Doppere (de) Romboud C, 12.
 Dubois Pierre C, 13 a.
 Dudzele (familie) XCII, 4.
 Duverger Jozef XCIV, 10 c.
 Eecke (vander) Erasmus
     LXXXIV, 6.
 Eeckius Jacob XCIII, 1.
 Eelbo Joos XCIII, 1.
 English Michiel LXXXVIII,
     9 c; LXXXIX, 12 d;
     C, 13 a.
 Erasmus Desiderius XCIV, 1.
 Espinas Georges LXXXV, 7 a.
 Espinoy (de l') Charles
     XCIII, 1.
 Essen (van der) Leo, C, 13 a.
 Eyck (van) Jan XC, 12 e;
     XCII, 14 c; XCIV, 10 c;
     XCVI, 13 e.
 Faytop Willem XCVIII, 9.
 Febvre (le) Adriaan XCIII, 1.
 Fiers Oscar LXXXVIII, 9 a.
 Filips II van Spanje XCIV, 7.
 Filips de Schone
     XCVIII, 13 b.
 Filips van de Elzas
     XCIII, 4; C, 6.
 Flamen Albert XCVI, 13 e.
 Friedländer Max J.
     XCVI, 13 e.
 Funck-Brentano Franz
     LXXXIV, 7.
 Gabytus Thomas, XCIII, 1.
 Galbertus van Brugge
     XCVII, 11 c.
 Ganshof François L. XCVI,
     13 b; XCVIII, 13 a.
 Garemijn Jan XCI, 4;
     XCII, 14 c.
 Genuwe (van) Jan LXXXVI, 6.
 Gerard van Brogne
     XCVIII, 13 b.
 Ghéry Jan XCV, 11 c.
 Ghiselin Ogier XCI, 12 b.
 Ghistele (familie) XCII, 4.
 Gillès de Pélichy Charles
     LXXXVII, 9 b; XCV, 11 a;
     XCVI, 13 a.
 Gistel (van) Catharina
     XCV, 6.
 Gistel (van) Jan XCV, 6.
 Goethals-Vercruysse J.
     XCVII, 11 c.
 Goltzius Hubrecht XC, 2;
     XCIV, 9.
 Goossenaerts Jozef
     XCIV, 10 b; C, 13 a.
 Grenier (dom) LXXXIX, 7.
 Gruuthuse (familie) XCII, 4.
 Gucht (van der) Herman
     XCIII, 10 a.

- Halewijn (familie) XCII, 4.
 Hamann R. XCVIII, 13 a.
 Harelbeke (van) Jan
 XCIX, 16 c.
 Haute (vanden) Carlos
 LXXXIX, 12 a.
 Heddebault Cornelis
 LXXXIX, 7.
 Hendrik IV van Frankrijk
 XCIV, 7.
 Hendrik, graaf van Vlaan-
 deren-Ninove XCII, 4.
 Henin (de) (bisschop) C, 2.
 Henin (de) Antoon XCIII, 1.
 Hese (van) Jean XCIX, 16 c.
 Heysse Albanus XC, 12 a.
 Hildebrand (pater)
 XCVIII, 13 a.
 Holvoet (baron) XCIX, 12.
 Hooghe (de) Ignace
 LXXXV, 6.
 Houcke (van) Carolus
 XCIII, 1.
 Houtte (van) Hubert
 LXXXV, 7 a.
 Houtte (van) Jan XCV, 11 b.
 Huerne (van) (familie)
 LXXXVI, 3.
 Huerne (van) Joseph
 LXXXIII, 2.
 Hullu (de) Joannes
 LXXXIV, 7.
 Huyghebaert Nikolaas
 LXXXVI, 6 c.
 Iperius (kroniekschrijver)
 C, 6.
 Isacker (van) Filips
 LXXXVIII, 9 a.
 Ignatius van Loyola (heilige)
 XCIII, 9.
 Isenbrant Adriaan XCIII, 10 c.
 Jansenius, bisschop van Ieper
 XCV, 11 c.
 Janssens de Bisthoven Aquilin
 XCI, 12 c.
 Johanna van Konstantinopel
 XCIII, 6.
 Johannes Nepomucenus
 (heilige) XCI, 12 b.
 Joigny de Pamele (de)
 Guillaume XCIII, 1.
 Jooris Jacob, XCIII, 1.
 Jours Victor XCIII, 1.
 Jozef II (keizer) XCV, 10.
 Karel V (keizer) XCIV, 7;
 XCV, 9; XCVII, 7.
 Keystere (de) Arnoud
 LXXXVIII, 4.
 Lambertus, bisschop van
 Doornik, LXXXV, 2.
 Lambrecht Mathias XCIII, 1.
 Lamerant Gustaaf XC, 12 a.
 Lamiroy Henri LXXXIX, 12 a.
 Laurin Mark XCIV, 1.
 Lauweryn Hiëronymus
 XCVIII, 6.
 Leenknecht (de) Jan
 XCIX, 16 c.
 Lescluze (de) Jan Baptist
 XCVI, 2; XCVII, 5.
 Lisseweghe (familie) XCII, 4.
 Liedts (barones) XCII, 1.
 Livinus (heilige) XCI, 12 b.
 Lodewijk VI van Frankrijk,
 LXXXVII, 3.
 Lodewijk van Male XCI, 11.
 Loppens K., XCIX, 16 a.
 Lotthé E., XCIX, 16 a.
 Luther Maarten XC, 5.
 Maene Albert LXXXIX, 12 a.
 Maerlant (van) Jacob
 LXXXVIII, 1; XCIII, 10 b;
 XCV, 6; XCIX, 16 b.
 Maes Jan XCI, 4.

- Maldeghem (familie) XCII, 4.
 Male (van) Joannes Petrus
 LXXXIV, 5.
 Malou-Riga XCIV, 4.
 Manassès (abt) LXXXIV, 2.
 Marechal Joseph
 LXXXVIII, 9 b.
 Maria van Hongarije XCIV, 7.
 Maximiliaan van Oostenrijk,
 XCIV, 7.
 Meersch (vander) Jozef
 LXXXIX, 12 a.
 Meester (de) Alfred
 LXXXIX, 12 a.
 Meester (de) Alfons
 LXXXIX, 12 a; XCVI, 13 a;
 XCVII, 11 a.
 Memling Hans XCII, 7;
 XCIV, 10 c; XCVIII, 5.
 Merghelynck Arthur
 XC, 12 c; XCIII, 10 c.
 Meulemeester (de) Maurice
 XCVIII, 13 a.
 Meyer (de) Albert XC, 12 a.
 Meyere (de) Jacob,
 LXXXVIII, 3; LXXXIX, 1;
 XCIII, 10 b.
 Mierlo (van) J. F. XCV, 11 a.
 Moelen (van der) Jan
 XCVI, 13 e.
 Moreau (de) Edouard
 LXXXIX, 12 a.
 Moreel Willem XCII, 7.
 Neyt Livinus, XCIII, 1.
 Niniaan (heilige) XCIX, 10.
 Nowé Henri LXXXVIII, 8.
 Ommejaghère Barbara C, 7.
 Ommen (van) Otmaer
 XCIX, 4.
 Oostcamp (familie) XCII, 4.
 Opeddrinck J. LXXXVIII, 7.
 Outryve d'Ydewalle (van)
 Stanislas XCVI, 13 a.
 Pamele (van) Jacob XCIII, 1.
 Pantin Willem XCIV, 2.
 Parmentier Remi A.
 XCVIII, 13 a.
 Pélichy (de) Gertrude
 XCII, 9.
 Pélichy (de) baron Jean
 LXXXIII, 2.
 Pelzer August XCV, 11 a.
 Pepers Pieter XCII, 14 c.
 Pieters Anna XCVI, 6.
 Pieters Pieter XCVI, 6.
 Plaisier Jan Baptist XCIII, 1.
 Pleyte Cornelius
 LXXXIX, 12 a.
 Poele (van den) (familie)
 XCII, 4.
 Pollet Jules XC, 12 a.
 Pourbus Pieter C, 7.
 Praet (van) (familie) XCII, 4.
 Provoost Jan XCIV, 10 c.
 Pulinx Hendrik XCII, 14 c.
 Raes Jules XCVIII, 13 a.
 Rameau Louis XCVI, 5.
 Renders Emile XCIII, 10 a.
 Robrecht de Fries LXXXIV, 3.
 Rodenbach Albrecht
 XCIII, 10 b.
 Rodenbach Alexander
 XC, 12 c.
 Roersch Alphonse ....
 LXXXVIII, 9 a.
 Rolin (kanselier) XCIX, 16 b.
 Rombout Walram XCVI, 3.
 Romein Jan XCIX, 16 a;
 C, 13 b.
 Ronse Alfred C, 13 a.
 Ryckaert Jan XC, 5.
 Ryckeghem (van) Willem
 XCIII, 1.
 Ryelandt Louis XCI, 12 a.

- Rythovius (bisschop) C, 2.
 Sagher (de) Henri E.
 LXXXIII, 7.
 Sevens Theodoor XCV, 11 c.
 Simons (bisschop) C, 2.
 Simons Pieter XCIII, 1.
 Six Achiel XC, 12 a.
 Slembrouck Odiel C, 13 a.
 Smet (de) Jozef
 LXXXVII, 9 b; XCIX, 16 a.
 Snouck Lieven XCIII, 1.
 Soete Jan XCVIII, 13 a.
 Sproemberg Heinrich
 XCVII, 11 c.
 Stalpaert Remi XCVI, 6.
 Steene (van) Gaston
 LXXXVIII, 9 a.
 Steenkiste (van) Jean-Aloys
 XCIX, 5.
 Steinmetz Frank XCI, 12 a.
 Steinmetz John, XC, 11.
 Straten (familie) XCII, 4.
 Strozzi Girolamo XCI, 7.
 Strubbe Egied I. XCII, 14 a.
 Stubbe A. C, 13 a.
 Sucquet K. XCIV, 1.
 Sure (le) Pierre Jacques
 LXXXIII, 2.
 Suvée Jozef B.
 XCIII, 8; XCVI, 5.
 Swaen (de) Michiel XCI, 12 b.
 Swimmen Gertrude XCVI, 6.
 Timmerman Gislenus
 XCIII, 1.
 Torre (de la) Jean XCIII, 1.
 T'Santele Jacob XCIII, 1.
 Uutkerke (familie) XCII, 4.
 Vaernewyck (familie)
 XCII, 4.
 Vaes Maurice XCIX, 16 a.
 Valkenburg (van) Philippote
 XCII, 4.
 Vandromme Marcel XCI, 12 a.
 Velde (van de) Arthur
 LXXXVIII, 9 d.
 Veranneman Bernarde
 XCVI, 8.
 Verbouwe Alexis XCI, 12 a.
 Verhaegen baron Paul
 LXXXVII, 9 a.
 Vermeulen F. XCVIII, 13 a.
 Verschuere Antonel
 XCIII, 10 b.
 Viérin Joseph LXXXVI, 6 a;
 LXXXVII 9 a.
 Viglius XCIX, 16 c.
 Vigne (de) F. LXXXIX, 2.
 Vilain (familie) XCII, 4.
 Vincke Alderik C, 13 a.
 Visart de Bocarmé Albert
 LXXXIV, 7.
 Vives J. Luis XCIII, 9;
 XCIX, 14.
 Vranx Cornelis XCIII, 1.
 Vulframms (heilige)
 XCIII, 10 b.
 Wachtère (de) Rombout
 XCIX, 6.
 Wale (de) Olivier, XCIII, 1.
 Walter van Marvis (bisschop)
 XCV, 1.
 Wandregesilius (heilige)
 XCIII, 10 b.
 Werveke (van) Laurent
 LXXXV, 7 a.
 Wijck (van der) Christina
 LXXXIX, 6.
 Willibrord (heilige)
 XCIX, 16 b.
 Witte (de) Charles XCIX, 7.
 Witte (de) Jan XCIX, 16 c.
 Witte (de) Louis XCIX, 7.

F. INDEX OP DE PLAATSNAMEN

- Aalst XCI, 11.
 Aalter LXXXIX, 12 e.
 Aardenburg XCVI, 13 e;
 XCVIII, 3; XCIX, 8.
 Antwerpen XC, 1; XCIV, 7;
 XCIX, 4.
 Ardooie XCIX, 16 c.
 Beerlegem XCIV, 10 c.
 Bellegem XCVIII, 13 c.
 Biervliet XCV, 5; XCVI, 10;
 XCIX, 2.
 Boesbeke XCI, 12 b.
 Brugge
- A. Algemeen : LXXXIII, 6;
 LXXXIV, 4, 5; LXXXV,
 2, 4; LXXXVI, 1, 2, 4;
 LXXXVII, 1, 2, 6; LXXX
 VIII, 2, 9 e; LXXXIX, 1, 9,
 10, 12 e; XC, 4, 11; XCI, 5,
 7, 12 c; XCII, 6, 7, 14 c;
 XCIII, 2, 9, 10 c; XCIV,
 1, 7; XCV, 3, 9; XCVI, 2,
 13 e; XCVII, 5, 10, 11 c;
 XCVIII, 13 b, c; XCIX, 1,
 3, 7, 16 c; C, 4.
- B. Ambachten, gilden en broe-
 derschappen : ambacht van
 de beeldhouwers, XCII,
 14 c; XCV, 4; van de
 droogscheeders XCIV, 7;
 van de drukkers LXXXIII,
 1, LXXXIV, 6; LXXXV, 5;
 LXXXVI, 5; XC, 2; XCIV,
 9; van de goud- en zil-
 versmeden, LXXXVII, 5;
 LXXXIX, 5; XCVI, 12;
 XCVII, 11 c; XCIX, 6; van
 de korendragers en de
 korenmeters, XCIX, 10;
 van de librariërs, C, 10;
 van de schilders, LXXX
 VIII, 4; XC, 10; XCIII, 8;
 XCVI, 6; van de school-
 meesters, C, 10; van de
 vleeshouwers, LXXXVII, 2;
 van de wolkamers, XCV
 III, 1.
 gild van de rederijkers,
 XCI, 12 b.
 broederschap van O. L. Vr.
 Presentatie, XCI, 6; van
 het H. Bloed, C, 7.
- C. Burgerlijke gebouwen en
 instellingen : Academie
 XCV, 10; baljuw LXXX
 VIII, 8; Braamberg C, 4;
 Burg XCIX, 1; Burgplein
 XCII, 14 c; XCIII, 10 c;
 consulaat van Castillië-
 Leon XCVIII, 7; Genoot-
 schap voor Geschiedenis,
 LXXXVI, 6 c; LXXXVII,
 9 b; LXXXVIII, 9 b; XC,
 12 b; Genootschap voor
 oudheidkunde XCVI, 13 e;
 Geschiedkundige Studie-
 kring LXXXVIII, 9 e;
 Gerechtshof XCV, 2; Gou-
 denboomstoet XCV, 11 c;
 Grauwwerkersstraat XCIX,
 14; Gruuthusemuseum LX
 XXVI, 1; XCII, 1; XCVII,
 6, 7; XCVIII, 7; XCIX, 16 c;
 XCVI, 9; C, 8.
 Hanzeaten, C, 9; Krane-
 brug XCVII, 11 c; XCVIII,
 13 c; Lombarden XCI, 11;
 Lukese natie LXXXVI, 2;
 Militie LXXXVII, 6; LX
 XXIX, 2; Rijksarchief

- LXXXIX, 5; XC, 12 c; XCII, 11; Saaihalle XCIX, 16 c; Schilderijenmuseum XCII, 9; XCIV, 10 c; XCVI, 5, 13 e; XCIX, 16 c; Schotse natie XCIX, 10; Stadhuis XCVII, 6; XCVIII, 13 c; Stadsarchief LXXXVII, 1; LXXXIX, 5; XCVI, 13 d; Stadsbibliotheek LXXXV, 6; XCII, 4; Zeehaven, C, 4.
- D. Kerkelijke gebouwen en instellingen: armendissen XCVII, 4; bedelorden XCV III, 12; deken van de christenheid XCI, 5; Duinenabdij LXXXVIII, 9 e; XC, 12 e; XCII, 14 b; XCVI, 13 d; Heilig-Bloedkapel XCIV, 7; C, 6; Heilig-Bloedprocessie XC IV, 7; C, 6; Heilig-Bloedrelikwie XCIV, 7; C, 6; Heilig-Sacramentskapel XCIX, 15; Karmelietenklooster XCIX, 10; C, 9; Minderbroedersklooster XCIV, 7; XCV, 6; Onze-Lieve-Vrouwekerk XCIV, 7; XCIX, 13; Potteriegesticht XCVI, 6; Redemptoristinnenkerk C, 13 c; Rijke Clarenklooster XCV, 6; Sint-Donaaskerk, C, 13 c; Sint-Elizabethklooster C, 5; Sint-Elooigasthuis XCV III, 4; Sint-Elooiskapel C, 5; Sint-Gilliskerk XCIX, 10; Sint-Jacobskerk XCI, 6; Sint-Janshospitaal XCV III, 13 c; Sint-Salvatorskerk XCVI, 9, 13 e; XCIX, 16 c; Spermalieabdij XCVI, 8; Sint-Trudoabdij XCIII, 10 c; Wilhelmiatenklooster XCIX, 2.
- Brugge (bisdom) XCI, 1; XCVI, 9, C, 8.
- Brugge (officialiteit) XCVI, 9.
- Brugse Vrije, XCV, 2, 7; XCVI, 1; XCVII, 2; XCIX, 9.
- Cassel XCII, 5.
- Damme LXXXVII, 2; LXXXVIII, 7, 9 d.
- Dendermonde XCI, 11.
- Diksmuide LXXXIV, 1; XCIX, 12.
- Doornik XCII, 14 b; XCVI, 13 e.
- Doornik (bisdom) XCV, 1.
- Douai XCIII, 1.
- Dudzele XCVII, 8.
- Duinenabdij: Zie Koksijde en Brugge, kerkelijke gebouwen en instellingen.
- Duinkerken XCVI, 7.
- Ettelgem XCIX, 16 c.
- Gavere XCI, 12 c.
- Gent LXXXIII, 2; LXXXVIII, 9 e; XC, 1, 5; XCI, 12 b; XCIV, 10 b; XCVI, 13 e; XCVIII, 9, 13 c; XCIX, 16 b.
- Gistel XCVI, 13 e.
- Harelbeke XCIV, 10 c; XCVI, 13 e.
- Haringe LXXXIX, 4.
- Hooglede XCIII, 5.
- Hughevliet XCVI, 10.
- Hulst XCVI, 13 e.
- Hulster-Ambacht XCVIII, 9.
- Ichtegem XCIX, 16 c.
- Ieper LXXXIV, 1; LXXXIX,

- 4, 7, 12 e; XC, 6, 12 c; Oostende LXXXV, 1;
 XCI, 12 c; XCII, 14 b; LXXXVIII, 6, 9 e; XCVII, 3.
 XCIII, 10 c; XCIV, 4; Oostkamp XC, 12 d; XCI, 3,
 XCVI, 13 e; XCIX, 11, 16 c; 4; XCVIII, 13 c.
 C, 2, 8. Oostkerke XCIV, 10 c;
 XCVI, 11.
 Ieper (kasselrij) XCVIII, 2. Oudenburg LXXXVIII, 3;
 Izegem XC, 12 d. XCIV, 10 c; XCV, 8; XCVI,
 Kanunnikse (heerlijkheid) 13 e; XCVII, 11 c; XCIX,
 C, 4. 16 c; C, 13 c.
 Koksijde LXXXVIII, 5, 9 e; Pervijze C, 13 c.
 LXXXIX, 12 e; XC, 12 e; Pollinkhove XCVI, 13 e.
 XCII, 14 d; XCIII, 10 c; Poperinge XCI, 12 c;
 Voor de Duinenabdij zie XCVIII, 2.
 ook: Brugge, kerkelijke
 gebouwen en instellingen.
 Kortemark XC, 12 d. Praatse (heerlijkheid) C, 4.
 Proostse (heerlijkheid) C, 4.
 Kortrijk LXXXIII, 5; LXXX Rekkem LXXXVIII, 9 e;
 VII, 7; LXXXVIII, 9 e; XCII, 8.
 LXXXIX, 12 e; XC, 12 e; Rijsel LXXXIV, 3; XCVI, 13 e.
 XCI, 10; XCII, 14 b; XCIII, Roeselare XC, 3; XCIII, 10 b;
 10 c; XCVI, 13 e; XCVIII, XCVIII, 2; XCIX, 16 c.
 9, 10, 13 b, c; XCIX, 16 c; Roksem XCIV, 10 c.
 C, 3, 13 c. Ruien LXXXVIII, 9 e.
 Langemark LXXXVII, 8. Rumbekke XC, 12 c; XCIII, 7.
 Lisseweghe XCVI, 3. Saint-Omer LXXXIX, 10;
 Lo XC, 7. XC, 1, 4.
 Male LXXXIII, 3; LXXXVII, Sijsele (heerlijkheid) C, 4.
 4; LXXXVIII, 9 e; XCIII, Sint-Andries XCII, 13.
 10 c; XCVI, 13 e. Sint-Eloois-Vijve XCIV, 10 c.
 Mechelen XC, 1; XCI, 11. Sint-Kruis (bij Aardenburg)
 Menen XCIX, 16 c. XCVI, 4.
 Menen (Roede van —) Sint-Kruis (bij Brugge)
 XCVIII, 2. LXXXIII, 4; LXXXV, 7 b;
 Moeskroen XCVIII, 13 c. XCVI, 13 e. Zie ook: Male.
 Nieuwpoort LXXXIV, 1; LX Sint-Winoksbergen LXXXIV,
 XXV, 3; XC, 8; XCI, 8; 2; XCI, 11; XCVIII, 13 c;
 XCII, 7; XCVIII, 11; XCIX, 16 c.
 XCIX, 16 c; C, 13 c. Snellegem LXXXVIII, 1;
 Oedelem LXXXVIII, 9 e; XCIV, 8, 10 c; XCVIII, 13 c.
 XCIX, 16 c. Stasegem LXXXIX, 12 e.
 Oostburg XCIX, 16 c. Steenkerke XCVI, 13 e.
 Oostduinkerke XCVIII, 13 c. Tielt XCIV, 2.

Veurne XC, 7; XCI, 2; XCII, 12; XCVII, 9; XCIX, 16 c.	Wervik LXXXVIII, 9 e; XCVIII, 2.
Veurne-Ambacht XC, 7; XCI, 2, 8; XCVIII, 2.	Westrozebeke LXXXIV, 4; XCV, 7.
Vier-Ambachten XCVIII, 9.	Westvleteren XCII, 14 b; XCIV, 6.
Vinkem XCVI, 13 e; XCIX, 16 c.	Wevelgem XCIV, 5.
Vladslo LXXXIV, 5.	Wulveringem XC, 12 c; XCVI, 13 e.
Waasten XC, 12 d.	Zeebrugge LXXXVIII, 9 e; C, 4.
Waasten (kasselrij) XCVIII, 2.	Zoutenaai XCVI, 13 e; XCVII, 11 c.
Wakken C, 13 c.	Valenciennes XC, 1.
Watervliet XCVIII, 6.	
Werken LXXXVII, 9 c; XCII, 3.	

G. SYSTEMATISCHE INDEX

A. HULPWETENSCHAPPEN

I. Bronnen

- Archieven : algemeen : XCII, 14 b; XCIII, 10 b; XCIV, 10 b; inventarissen : LXXXIX, 5; XCVI, 12; C, 8, 10. Zie ook op de plaats van ligging in de **Index op de plaatsnamen**.
- Cartularia : XCIV, 10 b.
- Afzonderlijke oorkonden : LXXXV, 2; LXXXVII, 2; LXXXIX, 12 c; XCIII, 4.
- Bibliotheken : zie op de plaats van ligging in de **Index op de plaatsnamen**.
- Handschriften : LXXXV, 6; LXXXIX, 12 c; XCIX, 16 b; C, 12; brieven : LXXXIII, 2. Zie ook onder de rubrieken : **Handschriftenkunde** en **Kerkgeschiedenis** (Liturgische boeken).
- Kronieken : zie de **Catalogus van de afzonderlijke Uitgaven**.

II. Boekenschouw

- Drukken in het algemeen : zie onder de rubriek **Economische geschiedenis** (Nijverheid : Drukwerk).
- Bibliografie : Q. van Belle LXXXIII, 1; P. de Clerck LXXXVI, 5; H. de Croock LXXXV, 5; E. vander Eecke LXXXIV, 6; J. van Genuwe LXXXIV, 6; H. Goltzius XC, 2; XCIV, 9; J. van Maerlant LXXXVIII, 1.

III. Handschriftenkunde

LXXXV, 2, 6; Zie ook onder de rubriek: **Bronnen** (Handschriften).

IV. Oorkondenleer

LXXXV, 2; LXXXVII, 3.

V. Tijdrekenkunde

LXXXIX, 9; XCIII, 6.

VI. Aardrijkskunde

LXXXV, 3; LXXXVI, 1, 4; LXXXVII, 4; XCII, 3; XCVII, 11 c; XCVIII, 13 b; XCIX, 1, 16 c; C, 4, 11.

VII. Plaatsnaamkunde

LXXXV, 4; LXXXVIII, 3.

VIII. Wapenkunde

XCII, 4; XCIII, 10 b; XCIV, 5; XCVI, 9.

IX. Zegelkunde

XCI, 9; XCVI, 8.

X. Muntkunde

LXXXVII, 9 c; XCV, 11 c; XCVII, 11 b.

XI. Geslachtkunde

XCII, 4. Zie ook in de **Index op de persoonsnamen**.

XII. Biografie

Zie op de naam in de **Index op de persoonsnamen**.

XIII. Taalkunde

XCIV, 5.

XIV. Volkskunde

XCII, 14 b; XCIV, 7.

B. GESCHIEDENIS VAN VLAANDEREN

I. Algemene Geschiedenis

10e eeuw: LXXXVI, 4.

11e eeuw: LXXXIV, 3.

12e eeuw: LXXXIII, 5; LXXXVIII, 5.

- 13e eeuw : LXXXV, 3; LXXXVIII, 5; LXXXIX, 10; XC, 4.
 14e eeuw : LXXXIV, 4; LXXXVII, 6; LXXXVIII, 5; LXXXIX, 8,
 10, 12 d; XCI, 10, 11; XCIII, 2; XCV, 7; XCVIII, 9.
 15e eeuw : LXXXVIII, 6; XCVIII, 10.
 16e eeuw : LXXXIII, 1; LXXXIV, 6; LXXXV, 5; LXXXVI, 3, 5;
 XCIV, 7.
 17e eeuw : XCIII, 3; XCVIII, 1.
 18e eeuw : LXXXIX, 3; XCIV, 4; XCVIII, 1.
 19e eeuw : LXXXIII, 2; LXXXIX, 3; XCI, 9; XCII, 11.

II. Plaatselijke Geschiedenis

Zie op de naam in de **Index op de plaatsnamen**.

C. BIJZONDERE GESCHIEDENIS VAN VLAANDEREN

I. Instellingen

- Admiraliteit : XCVI, 7. Militie : LXXXVII, 6; LXXXIX, 2.
 Leden van Vlaanderen : XCVI, 1.
 Ambten : baljuws : LXXXVIII, 8; XC, 8; burggraven : LXXXIII,
 5; justiciarius : XC, 8; XCI, 8; provinciegouverneurs :
 XCII, 11.

II. Rechtsgeschiedenis

- Algemeen : LXXXIII, 6; XCVIII, 11; XCIX, 9, 16 b.
 Privaatrecht : XCV, 9; XCIX, 12.
 Leenrecht : XCVI, 11.
 Strafrecht : LXXXVII, 1; LXXXVIII, 9 e; XC, 5, 9; XCV, 3, 9.

III. Economische geschiedenis

- Algemeen : LXXXIV, 1, 4; LXXXV, 3; LXXXVII, 4; LXXXVIII,
 5; XCII, 12; XCV, 7; XCVII, 2.
 Handel : LXXXVI, 2; LXXXVIII, 2, 5, 6; XC, 1; XCII, 6; XCIV,
 3; XCVI, 2; XCVII, 1, 5, 11 c; XCIX, 7.
 Vervoer en verkeer : LXXXIII, 6; LXXXIV, 1; XCI, 7; XCVI, 2;
 XCIX, 7; reizen : C, 12.
 Financiën : lombarden : XCI, 11.
 Nijverheid : draperie : XCI, 12 b; XCVIII, 10, 13 c; drukwerk :
 LXXXIII, 1; LXXXIV, 6; LXXXV, 5; LXXXVI, 5;
 XC, 2, 5; XCIII, 3; XCIV, 9; goud- en zilversmeden :
 LXXXIX, 5; XCVI, 12; XCVII, 11 c; XCIX, 6; kanten :
 XCII, 1; kaakharingbedrijf : LXXXVIII, 6; XCV, 5;

XCVI, 10; lakennijverheid : XCV, 11 c; XCVII, 11 c;
weefnijverheid : XCI, 12 b; wolkammers : XCVIII, 1.

IV. Maatschappelijke geschiedenis

Algemeen : LXXXIV, 4; LXXXIX, 6, 8, 10; XC, 7; XCI, 2, 5;
XCII, 12; XCV, 7, 10; XCVIII, 1, 2; C, 11.

Gilden, ambachten, broederschappen : LXXXVII, 2; LXXXIX 5;
XCI, 6; XCVI, 12; arbeidersbeweging : XCVII, 11 b;
vreemde kolonies : LXXXVI, 2; LXXXVIII, 2; XCIX, 10;
librariërs, C, 10; schoolmeesters, C, 10.

Armenzorg en liefdadigheid : hospitalen : LXXXV, 1; LXXXVIII,
7, 9 d; XCVIII, 4, 13 c; mutualiteiten : XCVII, 3; dissen :
XCVII, 4.

Openbare rampen : XCIV, 7; feesten : XCIV, 7; XCV, 11 c.

V. Geschiedenis van de wetenschappen

Geschiedvorsing : J. P. van Male LXXXIV, 5; J. de Meyere
LXXXIX, 1; J. F. Verbruggen XCIII, 2.

Taalstudie : XCVIII, 2; XCIX, 16 b.

VI. Geschiedenis van de letteren

Algemeen : LXXXVIII, 1; XCI, 10; XCV, 6. Zie ook de naam van
de schrijver in de **Index op de persoonsnamen**.

Humanisme : XCIII, 1, 9; XCIV, 1, 2; XCIX, 14.

Rederijkers : XCI, 12 b.

Onderwijs : XCII, 2; XCV, 11 c; XCVII, 9; XCIX, 11, 13.

Vlaamse beweging : XCVII, 11 b.

Koninklijke Belgische Academie : XCVII, 10.

Nieuwsbladen : XCIX, 3.

VII. Kunstgeschiedenis

Algemeen : LXXXVIII, 9 e; XC, 12 e; XCI, 12 e; XCVIII, 13 b.

Bouwkunde : LXXXIII, 3; LXXXIX, 11; XCII, 8; XCIV, 6.

Schilderkunst : LXXXVI, 6 b; LXXXVII, 5; LXXXVIII, 4, 9 e;
XC, 10, 12 e; XCI, 4; XCII, 7, 9, 14 c; XCIII, 8, 10 c;
XCIV, 3, 10 c; XCV, 2; XCVI, 5, 6, 13 e; XCVII, 11 c;
XCVIII, 5, 13 b; XCIX, 15, 16 b; C, 7.

Glasschilderkunst : XCVIII, 13 b.

Beeldhouwkunst : XCI, 3; XCII, 14 c; XCV, 4; XCVI, 3; XCVII,
6, 7; XCIX, 4.

Borduurwerk : LXXXIX, 4.

Muziek : orgels : LXXXVIII, 9 e; XCVII, 11 b.

Gravures : XC, 11.

VIII. Oudheidkunde

- Algemeen : LXXXVIII, 9 e; LXXXIX, 12 e; XC, 12 e; XCI, 12 e; XCII, 3; XCIII, 10 c; XCV, 10; XCVI, 2, 4, 14 e; XCVII, 5, 7, 11 b; XCVIII, 13 b; opgravingen : LXXXV, 7 b; LXXXIX, 12 e; XC, 12 e; XCI, 12 c; XCII, 14 b, c; XCIII, 10 c; XCIV, 10 c; XCVI, 13 e; XCVII, 11 c; XCVIII, 13 c; XCIX, 16 c.
- Gebouwen : LXXXIII, 3; LXXXIX, 11; XCIII, 5; XCIV, 8; XCV, 8; XCVII, 11 b; C, 3, 5. Zie ook onder de rubriek : **Kunstgeschiedenis** (bouwkunde).
- Grafzerken : XCVIII, 6.
- Orgels : LXXXVIII, 9 e; XCVIII, 13 b.
- Meubels : XCVIII, 7
- Koperwerk : XCVII, 13 b.
- Munten : LXXXVII, 9 c; XCVII, 11 b; XCIX, 16 b.
- Smeedwerk : XCVIII, 13 b; XCIX, 16 b.
- Steenbakkerijen : XCVIII, 13 b.
- Kerkgewaden : LXXXIX, 4; vastendoeken : XCVIII, 8; kerstribben : XCVIII, 13 b.

IX. Kerkgeschiedenis

- Algemeen : LXXXIII, 2; LXXXVII, 7; LXXXIX, 7; XC, 3, 6; XCIII, 9; XCV, 1; XCVI, 4; XCVII, 11 b; XCVIII, 12; XCIX, 5, 16 b; C, 2.
- Recht en instellingen : XCI, 6.
- Tienden : XCII, 5; XCVIII, 9; beneficiën XCII, 10; Distributie, XC, 3; gebedsverenigingen, XC, 6.
- Bisdommen : C, 2; seminaries : C, 2.
- Deken van de christenheid : XCI, 5; dekenijen : XCI, 1.
- Parochiën : XCIII, 7; XCVII, 8; begijnhoven : XCVIII, 13 b; kapelanijen : XCII, 10.
- Kapittels : XCVIII, 3; XCIX, 8, 13.
- Abdijen en kloostergemeenschappen : Augustijnen XCV, 11 c; Capucijnen XCIII, 10 b; XCIV, 10 b; Cisterciënzers XCII, 14 b; XCV, 11 c; Clarissen LXXXVII, 8; Grauw- of Zwartzusters LXXXV, 1; Karmelieten C, 9; Kartuziers LXXXIII, 4; Mauristen LXXXIX, 7; Minderbroeders XCV, 1, 6; Rijke Claren LXXXIX, 4; XCV, 6; Spermalie XCVI, 8; Wilhelmiën XCIX, 2.
- Geloofswaarheden : Protestantisme LXXXVI, 3; XC, 5; XCIII, 1, 3; XCV, 9; XCVIII, 12; XCIX, 16 b.
- Jansenisme XCV, 11 c.

Godsdienstoefeningen en kerkgebruiken :

Liturgische boeken : sacramentarium LXXXIV, 2;
gebedenboeken C, 16 b.

Relieken : H. Bloed C, 6.

Rouwplechtigheden XCIV, 7.

Processies : XCIV, 7.

Heiligenlevens : Ignatius van Loyola XCIII, 9; Sint Arnoud
LXXXIV, 3; Sint Niniaan XCIX, 10.

LEDENLIJST

BESTUUR

Viaene Antoon, Annuntiatenstraat 82, Brugge, Voorzitter
 Hodüm Arthur, Moerstraat 24, Brugge, Thesaurier
 Strubbe Egied I., Sint-Gilliskerkstraat 10, Redactiesecretaris
 Schouteet Albert, Kon. Elisabethlaan 63, Brugge, Secretaris
 Declerck Paul, Potterierei 72, Brugge
 De Cuyper Jan, Kapittelstraat 14, Kortrijk
 J. De Smet, Koningin Astridlaan 107, Assebroek
 Devlieghe Luc, Ten Hove 17, Sint-Michiels
 N. Huyghebaert, O.S.B., abdij van Zevenkerken, Sint-Andries
 Janssens de Bisthoven Aquilin, Sint-Jorisstraat 10, Brugge
 Janssens de Bisthoven Boudewijn, Langestraat 21, Brugge
 Marechal Joseph, Peter Benoitlaan 27, Sint-Andries

LEDEN

Algemeen Rijksarchief van België, Galerie Ravenstein 78, Brussel
 Ancot Robert, Vlamingstraat 45, Brugge
 Aneca Hervé, Dudzeelsesteenweg 137, Brugge
 Arickx Valeer, Jacob van Maerlantstraat 35, Assebroek
 Arnou Robert, Dorpstraat 48, Drongen
 Bequaert Maurits, Guido Gezellelaan 44, Brugge
 Berghman Germain, Kauwekijnstraat 5, Ieper
 Berquin Karel, Grote Markt, Nieuwpoort
 Bibliotheek van het Parlement, Paleis der Natie, Brussel
 Bisschoppelijk Seminarie, Brugge
 Blaton Joseph, Biskaiersplaats 2, Brugge
 Bonaert baron Albert, Alfons XIII laan 37, Ukkel
 Bonnez André, Meersdreef 1, Stavele
 Boot J. A., Meyendell, Channel Highway, Taroon (Australië)
 Bossier Walter, Joost de Damhouderstraat 5, Brugge
 Bruggeman Hector, Leopold II laan 122, Brugge
 Brys Jozef, Tielt
 Cafmeyer Magda, Moerkerkse steenweg 199, Sint-Kruis
 Callewaert Marcel, Lichterveldestraat 28, Zwevezele
 Camerlynck Jozef, Ooststraat 76, Roeselare

- Casteleyn Marcel, Karel de Stoutelaan 114, Brugge
 Cavereel Albert, Sint-Amandsberglaan 41, Stene
 Cools Gaston, Canada-Square 2, Sint-Andries
 Dalle Dieudonné, Viooltjesstraat 20, Koksijde
 Danhieux Luc, Koninginlaan 82, Blankenberge
 Darge Raymond, Wijenburgstraat 31, Brugge
 Dauw R., IJzerlaan 3, Gent
 David Willy, Spinolarei 24, Brugge
 de Béthune baron Jean, kasteel van Marke, Marke
 de Brouwer Yves, Pater Eudore Devroyestraat 31, Brussel
 De Bruyne Michiel, Spanjestaat 30, Rumbeke
 De Grave Jean, Thiriarpad 5, De Panne
 De Groeve Alfons, Mariastraat 30, Brugge
 De Groote Antoon, Baron Ruzettelaan 141, Assebroek
 Degryse Roger, Hof ter Schriekklaan 33, Berchem-Antwerpen
 De Laere Luc, Boomkwekerstraat 32, Sint-Kruis
 Delandmeter Louis, Martignons 115, Momignys
 Delbaere Jozef, Rumbeke
 Delesie Albert, Koolskamp
 de Limburg-Stirum graaf Thierry, kasteel van Huldenberg,
     Sint-Joris-Weert
 Delvoye André, Toekomststraat 1, Kortrijk
 De Meester Jozef, Diver 2, Brugge
 De Mey André, Waverse baan 35, Oud-Heverlee
 Denecker Albert, Breulstraat 34, Moorslede
 Denorme César, pastorie, Sijsele
 Denys Joseph, Prins Albertstraat 103, Sint-Amandsberg
 Denys Louis, Keizer Karelstraat 20, Brugge
 de Schietere de Lophem Albert, Baron Ruzettelaan, Assebroek
 Deschrevel Antoon, Ingooigem
 De Smedt Emiel Jozef, Heilige Geeststraat, Brugge
 De Smet Antoon, Georges Lecointelaan 62, Ukkel
 Desmet Jozef M., Minderbroedersstraat 29, Leuven
 De Vestele Jozef, Langerei 61, Brugge
 Devyt Christiaan, Joost de Damhouderstraat 6, Brugge
 De Winter Louis, Oudeburg 13, Brugge
 De Witte Alfons, Ontworpenstraat 9, Varsenare
 Dewitte Rijkaart, Collaert Mansionstraat, Brugge
 Dhanens Elisabeth, Boelare 99, Eeklo
 Dienst voor Kunst en Kultuut der stad Brugge
 Ducheyne Isidoor, Nieuwe Gentweg 39, Brugge
 Dusauchoit Rafaël, Waalsestraat 18, Brugge
 Fraeyman Jules, Hillestraat 243, Wingene

Franchoo André, Dorpstraat 90, Varsenare
Franchoo Gerard, Rijselstraat 169, Sint-Michiels
Ganshof François L., Jacob Jordaensstraat 12, Brussel
Geldof Leon, Kapellestraat 11, Brugge
Gemeentebestuur van Izegem
Gidsenbond van Brugge
Goegebuer P. L., Kloosterstraat 85, Knesselare
Gyselen Gabriël, Kanunnik van Ioonackerstraat 37, Brugge
Haentjes Julien, Albrecht Rodenbachstraat 5, Brugge
Hugenholtz W., Leiden (Nederland)
Instituut Moretus Plantin, rue de Bruxelles 59, Namur
Jamees Alfred, Colmastraat 5, Deurne-Antwerpen
Janssens Antoine, Bilkske 25, Brugge
Lams Lucien, Zuidstraat 13, Veurne
Lermyte Albert, Mariakerkelaan 18, Oostende
Lowyck Antoon, Leegweg 16, Sint-Andries
Luwel Marcel, Generaal Lemanlaan 43, Assebroek
Luyx Theo, Laneaustaat 12, Brussel
Mahieu André, Ronsaertbekestraat 78, Brugge
Matthys Luc, Moliërelaan 127, Vorst
Meersseman Joseph, Jan Breydellaan 40, Kortrijk
Mertens Jacques, Rijssenbergstraat 114, Gent
Michiels Guillaume, Verversdijk 5, Brugge
Mulier Joseph, pastorie, Staden
Mullie Robert, Generaal Lemanlaan 121, Assebroek
Noterdaeme Joseph, Gentse steenweg 120, Sijsele
Nowé Henri, Krijgslaan 1, Gent
Plancke Robert, Verversdijk 24, Brugge
Pollet Jules, Vlamertinge
Poupart-van der Mersch (Mevrouw), Ambiorix Square 33, Brussel
Raes Firmin, Balstraat 19, Brugge
Raes Joseph, pastorie, Ettelgem
Rijksarchief te Brugge
Rijksarchief te Gent
Roelandt J. A., Evarist de Meersmanlaan 62, Sint-Agatha-Berchem
Roggen Domien, Adolf Buyllaan 105, Elsene
Rombaut Roger, Grondwetlaan 4, Sint-Amandsberg
Roose Fernand, Sint-Claradreef 59, Brugge
Rotsaert Jan, Ezelstraat 26, Brugge
Ruusbroec-Genootschap, Prinsstraat 17, Antwerpen
Schepens Luc, Werkhuisstraat 18, Brugge
Serweytens de Mercx Charles, Guldenvlieslaan 48, Brugge
Simoens Walter, Van Leeg tot Zand 18, Sint-Andries

- Sint-Andriesabdij, Sint-Andries
 Sint-Jozef Residentie, Korte Winkel 10, Brugge
 Sint-Lodewijkscollege, Noordzandstraat 63, Brugge
 Sint-Pietersabdij te Steenbrugge, Assebroek
 Sint-Sixtusabdij te Westvleteren
 Six Leo, Beenhouwersstraat 27, Brugge
 Slembrouck Basiel, Handzamestraat 2, Werken
 Soenen Michel, Vlamingdam 46, Brugge
 Spyckerelle G., Arme Klarenstraat 10, Roeselare
 Stadsarchief van Antwerpen
 Stadsarchief van Mechelen
 Stadsbibliotheek van Antwerpen
 Stadsbibliotheek van Ieper
 Stadsbibliotheek van Kortrijk
 Stadsbibliotheek van Oostende
 Stadsbibliotheek van Veurne
 Stalpaert Hervé, Bossuytlaan 9, Assebroek
 Traen Fernand, Spanjaardstraat 6, Brugge
 Van Acker Achiël, Sint-Annarei, Brugge
 Van Acker Lucien, Beverenstraat 35, Ardooie
 Van Buggenhout Jacques, Koksijde
 Van Caillie Georges, Moerstraat 56, Brugge
 van Caloen baron Ernest, kasteel Ten Berge, Koolkerke
 van Caloen baron Jean, kasteel van Loppem, Loppem
 Van Caneghem Désiré, Braambergstraat 22, Brugge
 Van Coppenolle Maurits (Mevrouw), Van Leeg tot Zand 1,
 Sint-Andries
 Van den Bavière Marcel, Ooststraat 43, Roeselare
 Vanden Bussche Louis, Nieuwe Gentweg 108, Brugge
 Van den Haute Robert, avenue Voltaire 108, Brussel III
 van der Elst baron Emmanuel, Sint-Michielslaan 75, Brussel
 Van de Velde Marcel, Genthof 16, Brugge
 van de Walle Baudouin, Belliardstraat 187, Brussel
 Van de Walle Louis, Carmersstraat 87, Brugge
 Van Eeghem Henri, Goudenhandstraat 8, Brugge
 Van Geluwe Huguette, Sint-Lambrechts-Woluwelaan 25,
 Sint-Lambrechts-Woluwe
 Van Gheluwe Alfons, Westkerkestraat 31, Eernegem
 Van Heule Lodewijk, pastorie, Izenberge
 van Hille Willy, Casinoplein 24, Gent
 Van Hinte J., Heirweg 2, Sint-Kruis (Nederland)
 Van Hoestenbergh A. E., Brugse steenweg 8, Jabbeke
 Van Houtte Jan A., Egenhoven, Heverlee

- Van Lede Edmond, pastorie, Westkapelle
van Pottelsberghe de la Potterie Joséphine, Ridderstraat 1,
Brugge
van Renynghe de Voxvrie Charles, Wijnzakstraat 1, Brugge
Van Ryckeghem Antoon, Handelsstraat 1, Roeselare
Van Vlaenderen Antoon, Dampoortstraat 129, Sint-Kruis
Van Werveke Hans, Nieuwstraat 12, Sint-Denijs-Westrem
Verbeke Amand, Vlamertinge
Vermaut Jozef, Kievitlaan 8, Gent
Vermeersch Maurice, Beenhouwersstraat 51, Brugge
Vermeersch Valentin, Biezenstraat, Brugge
Verstraete Daniël, Engeldalelaan 19, Assebroek
Vervenne J., Rustoord, Marke
Viane Renaat, Schaarstraat 29, Brugge
Voordeckers Edmond, Mussenstraat 12, Gent
Vuylsteke Marie-Josèphe, Avenue Molière 152, Brussel 6
Warlop Ernest, Roterijstraat 2c, Kortrijk
Wyffels Antoon, Winkelstraat 2, Gent
Wyffels Carlos, Cyriel Buyssestraat 2, Merelbeke

Algemene Inhoud

I. BIJDRAGEN

- P. Declerck, *De priesteropleiding in het bisdom Ieper (1565-1626)* 7-67
- J. De Cuyper, *Aantekeningen in verband met het eerste kasteel van Kortrijk* 68-89
- J. De Smet, *De evolutie van het Brugse stadsgebied* 90-99
- L. Devliegheer, *Twee gesloopte gebouwen te Brugge : de Smedenkapel en de kapel van het Sint-Elisabethklooster* 100-109
- N. Huyghebaert, *Ipérius et la translation de la relique du Saint-Sang à Bruges* ... 110-187
- A. Janssens de Bisthoven, *Drie portretten van Filips Dominicle* 188-196
- B. Janssens de Bisthoven, *Het fonds van het bisdom Ieper op het bisschoppelijk archief te Brugge* 197-205
- J. Marechal, *De betrekkingen tussen Karmelieten en Hanzeaten te Brugge van 1347 tot 1523* 206-227
- A. Schouteet, *Inventaris van het archief van het voormalige gild van de librariërs en van de vereniging van schoolmeesters te Brugge* 228-269
- E. I. Strubbe, *Van de eerste naar de tweede omwalling van Brugge* 271-300
- A. Viaene, *Een Brugs vademecum voor de Rome- en Jeruzalemvaarder samengesteld door Rombout de Doppere 1491* ... 301-322

II. BOEKBESPREKINGEN

- M. Bauwens-Lesenne, *Bibliografisch repertorium der oudheidkundige vondsten in Oostvlaanderen* (L. Devliegheer) 332-334
- M. Bauwens-Lesenne, *Bibliografisch repertorium der oudheidkundige vondsten in Westvlaanderen* (L. Devliegheer) 332-334

H. E. de Sagher <i>Recueil de documents relatifs à l'histoire de l'industrie drapière en Flandre</i> (H. Coppejans-Desmedt) ...	324-328
J. Janssens, <i>De Mariale persoonlijkheid van Jacob van Maerlant</i> (J. Noterdaeme) ...	329-332
L. Slosse, <i>Oorlogsdagboek van Rumbekke in 1914-1918</i> (V. Arickx)	334-335
R. Vaughan, <i>Philip the Bold. The formation of the Burgundian State</i> (G. Milis-Proost)	323-324
P. H. Verhoeven, <i>Maarten van Riethoven, eerste bisschop van Ieper</i> (N.N. Huyghebaert, O.S.B.)	328-329

III. KRONIEK

Personalia : K.R. Berquin. In memoriam : M. English. - Prof. L. van der Essen. - Pater Desideratus (Odiel Slembrouck). - Dr. A. Stubbe. - Alderik Vincke (O'Flandres). - Dr. J. Goossenaerts. - Pater M. Alberic (Pierre Dubois). - Alfred Ronse. - Marcel Decroix.	336-347
Algemene geschiedenis en oudheidkunde ...	347-356
Plaatselijke geschiedenis en oudheidkunde ...	357-360
IV. BOEKENSCHOUW	361-392
V. A Schouteet & E. I. Strubbe, <i>Analytische inhoud en registers op de Handelingen van ons Genootschap, 1940-1963</i>	393-452
VI. LEDENLIJST	453-457

ENKELE UITGAVEN NOG IN VOORRAAD :

- Annales de la Soc. d'Emulation*, vanaf 1839 (ten grote dele uitgeput) per deel ... .. 200 fr.
- L. Gilliodts-van Severen, *Essais d'archéologie brugeoise. II. Les ménestrels de Bruges*. Brugge, 1912, in 8°, 163 blz. ... .. 60 fr.
- L. Gilliodts-van Severen, *Essais d'archéologie brugeoise. III. Mémoires de Bruges*. Brugge, 1913-1920, 2 dln. in 8°, 457 + 327 blz. ... .. 250 fr.
- St. van Outryve d'Ydewalle, *Geschiedenis van het „Veld” of Zuid-Westelijk gedeelte van de gemeente Sint-Andries*. Brugge, 1921, in 8°, 233 blz. ... .. 70 fr.
- L. Gilliodts-van Severen, *Inventaire diplomatique des archives de l'ancienne école Bogarde à Bruges*. Brugge, 1899, 3 dln. in 8°, 463 + 1290 blz. ... .. 400 fr.
- H. Dussart, S.J., *Fragments inédits de Rombout de Doppere. Chronique brugeoise de 1491 à 1498*. Brugge, 1892, in 4°, XVI + 137 blz. 60 fr.
- J. Bethune, *Mémoires des familles brugeoises*. Brugge, 1890, 2 dln. in 4° XXXV + 512 blz. ... .. 400 fr.
- A. Heysse, O.F.M., *Tabulae capitulares almae provinciae Sancti Joseph in comitatu Flandriae Ordinis Fratrum Minorum Recollectorum (1629-1796)*. Brugge, 1910, in 4° XXV + 169 blz. ... .. 100 fr.
- A. C. De Schrevel, *Etablissement et débuts des Carmes Déchaussés à Bruges*. Brugge, 1910, in 8°, 136 blz. ... .. 40 fr.
- A. Schouteet & E. I. Strubbe, *Honderd Jaar Geschiedschrijving in West-Vlaanderen (1839-1939). Analytische inhoud en registers van de Handelingen van het Genootschap voor Geschiedenis „Société d'Emulation” te Brugge*. Brugge, 1950, in 8°, 335 blz. ... 200 fr.
- A. Schouteet, *Gedenkwaardige aenteeckeningen van Jan Karel Verbrugge. Brugse kroniek over 1765-1825*. Brugge, 1958, in 8°, 147 blz. ... .. 60 fr.

Te bestellen :

Secretariaat van het Genootschap voor Geschiedenis,
Koningin Elisabethlaan 63, Brugge

Het Genootschap voor Geschiedenis „Société d'Emulation”, in 1839 gesticht, heeft tot doel de geschiedenis van het oude graafschap Vlaanderen en van de Provincie West-Vlaanderen te beoefenen en te bevorderen.

De „Handelingen” vormen ieder jaar een boekdeel van minstens 200 bladzijden, waarin bijdragen over historische onderwerpen van allerlei aard opgenomen worden.

Om lid van het Genootschap te worden, wende men zich tot het Bestuur (Adres: Secretariaat van het Genootschap voor Geschiedenis, Koningin Elisabethlaan 63, Brugge) met opgave van naam, beroep en adres. Het lidmaatschap verplicht tot betaling van de jaarlijkse contributie (150.— fr.) en geeft recht op de toezending van de „Handelingen” en van de afzonderlijke uitgaven. Bovendien wordt aan de leden een korting van 20 % verleend op de prijs van de „Handelingen” of de afzonderlijke uitgaven, die vóór hun toetreding tot het Genootschap zijn verschenen.